

Biblické úkoly 2009

Na cestě...

Čtvrtá kniha Mojžíšova

4

SBÍRKY VE 4. ČTVRTLETÍ 2009

Ve 4. čtvrtletí roku 2009 jsou finanční prostředky z misijních sbírek sobotní školy určeny pro Generální konferenci, na pokrytí nákladů misijních pracovníků, především knižních evangelistů. Jejich práce je velmi potřebná všude ve světě. Navštěvovat lidi dům od domu a zanechávat v domovech knihy, které vedou k přemýšlení o životě, zdraví a Ježíši, je stále nejvíce podobné činnosti prvních následovníků Ježíše.

Na závěr každého roku je část sbírky 13. soboty určena na podporu činnosti oddělení knižní evangelizace a část na provoz Domu pro seniory ve Zlíně. Pokrýt všechny náklady tohoto zařízení není snadná záležitost, přestože se spojují příjmy z několika zdrojů (poplatky klientů, dotace státní správy, osobní dary a příspěvek naší církve). Moravskoslezské sdružení, které spravuje tuto instituci, musí ještě každý rok určitou část nákladů uhradit ze svého rozpočtu. Sběrka podpoří provoz tohoto zařízení.

Před několika měsíci proběhla jednání o novém Domově pro seniory ve Střelčicích. Jednání byla zatím přerušena, aby současní majitelé a uživatelé mohli nalézt nové prostory. Věříme, že se celou záležitostí podaří úspěšně vyřešit.

V sobotu 28. listopadu proběhne sbírka modlitebního týdne. Finanční prostředky z této sbírky jsou určeny na projekty globální misie v celém světě.

Na odvodech do světového misijního fondu se jednotlivá sdružení podílejí v roce 2009 takto:

České a Moravskoslezské sdružení 90 %

Slovenské sdružení 70 %

Finanční prostředky ze sbírky 13. soboty podpoří plánované projekty církve ve vzdálených oblastech světa. Ve 4. čtvrtletí 2009 jsou finanční dary určeny pro Jihopacifickou divizi (SPD) se sídlem ve Wairoa v Austrálii. Tvoří ji země: Austrálie, Nový Zéland, Papua Nová Guinea, Šalomounovy ostrovy a ostrovy Samoa, Tonga, Tokelau a další. Celkový počet sborů v této divizi je 1 862, počet členů 402 275 a počet obyvatel je 34 711 000.

Více informací naleznete postupně na www.casd.cz (aktuality-filmy ke stažení).

V roce 2009 všechna sdružení odvádějí na tento účel 65 %. Ostatní prostředky (35 %) jsou určeny na podporu Domu pro seniory (viz výše), část je určena na zabezpečení práce knižních evangelistů – Nadační fond.

Sběrka 13. soboty proběhne 26. prosince 2009.

Edvard Miškeř, hospodář Česko-Slovenké unie

Na cestě...

Čtvrtá kniha Mojžíšova

Frank Holbrook

Biblické úkoly – 4. čtvrtletí 2009

Foto: Photodisc

Technická redakce: Stanislav Staněk

Vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.

pro Církev adventistů sedmého dne

Vytiskly Těšínské papírny, spol. s r. o.

Vydání první, Praha 2009

ISBN 978-80-7172-198-7

ISSN 0409-3208

ÚVOD

V knize Genesis Hospodin popisuje zrod Bohem vyvoleného národa. V knize Exodus a Leviticus čteme detailní pravidla a zákony pro tento národ. V knize Numeri (která je hlavním tématem tohoto čtvrtletí) sledujeme Boží lid, jak putuje do zaslíbené země.

Cílem jejich putování není „nějaká země“. Mají jít a zabrat zemi, která jim byla slíbena. Dostanou ji ne proto, že by byli dobří, ne proto, že by snad byli svatí, ale proto, že před staletími Bůh řekl jejich otci Abrahamovi: „Neboť celou tu zemi, kterou vidíš, dám tobě a tvému potomstvu až navěky. A učiním, že tvého potomstva bude jako prachu země. Bude-li kdo moci sečíst prach země, pak bude i tvé potomstvo sečteno. Teď projdi křížem krážem tuto zemi, neboť ti ji dávám.“ (Gn 13,15–17)

S tímto zaslíbením úzce souvisí další rys vyvoleného národa – tento národ je jako vojsko, mohutné Boží vojsko, které nemůže být poraženo vnějšími nepřáteli, protože Bůh, Stvořitel nebe a země, je v jejich středu.

Díky Boží přítomnosti Izrael nebyl obyčejným vojskem, ale svatým zástupem, proto bychom očekávali, že podle toho budou i jednat.

Izraelský národ však na hranicích zaslíbené země zaváhal a byl poražen – ne Kenaanci, ale sebou samým. Satan věděl, že dokud budou poslouchat Hospodina, dokud mu budou důvěřovat a žít ve víře a poslušnosti jeho přikázání, bude vůči nim bezmocný. A tak se rozhodl využít jejich slabého místa a zničit je zevnitř, tak aby se postavili sami proti sobě.

A to zabralo. Ellen Whiteová nás varuje: „Mnohem více se bojme sami sebe než toho, co je mimo nás. Překážky na cestě k síle a úspěchu jsou mnohem větší z nitra samé církve než od vnějšího světa.“ (1SM 122)

Jako ti, co chtějí vejít do zaslíbené země, jako Bohem pozvaní lidé se máme z knihy Numeri mnoho co učit. Můžeme se poučit z toho, jak Bůh zorganizoval tábor a přidělil povinnosti kněžím a lévijcům. Můžeme se učit ze slavnosti a nařízení týkajících se služby ve svatyni. Můžeme se poučit z toho, jak naříkali, že se chtějí vrátit do Egypta, země, o které řekli, že oplývala mlékem a medem. (Nu 16,13) Máme se co naučit i Mirjamina malomocenství, ze zkušenosti dvanácti zvědů, z Kálebovy víry, z přímluvné služby Mojžíše, z Kórachovy vzpoury, ba dokonce i od Bileámovy neposlušné oslice.

„To, co se jim stalo, je výstražný obraz a bylo to napsáno k napomenutí nám, které zastihl přelom věků. A proto ten, kdo si myslí, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl. Nepotkala vás zkouška nad lidské síly. Bůh je věrný: nedopustí, abyste byli podrobeni zkoušce, kterou byste nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou vám připraví i východisko a dá vám sílu, abyste mohli obstát.“ (1 K 10,11–13) Tato slova obsahují nejen výstrahu, ale i zaslíbení.

I přes překážky, které Izraelce zdržovaly v cestě, otálení a Boží tresty, nejdůležitějším naučením z knihy Numeri je to, že Bůh splní svá zaslíbení. Když čteme knihu Numeri z pohledu kříže a Nového zákona, zjistíme, že Bůh už se rozhodl, co s námi udělá. Zůstává jediná otázka: Co uděláme my s Bohem? Jak se rozhodneme?

Frank Holbrook byl v letech 1981–1990 tajemníkem Biblického badatelského institutu při Generální konferenci v Silver Spring v USA.

NOVÝ ZAČÁTEK

Texty na tento týden: Gn 15,14–16; Lv 10,1–11; Nu 1–4; Jr 23,23.24; J 14,15–18.23

Základní verš

To, co se jim stalo, je výstražný obraz a bylo to napsáno k napomenutí nám, které zastihl přelom věků. (1. Korintským 10,11)

Jistý křesťan navázal rozhovor s mužem, který pracoval jako biolog. S úmyslem svědčit mu o Kristu se křesťan zeptal: „Nepozorujete při svém studiu a práci zásahy Stvořitele?“

Biolog, který zastával evoluční názor na vznik světa, bez zaváhání odpověděl: „Ať už se díváte do svého nitra nebo okolo sebe, všude vidíte pořádek.“

I když je náš svět porušený hříchem, stále můžeme pozorovat působení našeho Stvořitele ve stanovených zákonitostech přírody. Dokonce i člověk, který zastával evoluční stanovisko na vznik světa, je nucen připustit, že příroda je něco, co v nás vyvolává „iluzi určitého záměru“.

Proč hovořit o iluzi? Vždyť záměr a pořádek jsou přece jasně rozpoznatelné skutečnosti. Odráží se v nich ruka našeho Tvůrce.

Boží pořádek není omezen jen na přírodu. Vidíme ho i u Božího smluvního lidu – Izraele – během putování pouští. V tomto úkolu se podíváme, jak Bůh připravil svůj lid na jejich povolání, a najdeme v tom poučení a inspiraci i do dnešních dnů.

ZORGANIZOVÁNÍ ARMÁDY

Po zázračném vyjití z Egypta putovaly zástupy Izraelců po Sínajské poušti. Když se utábořili pod horou Sínaj, uslyšeli Boží hlas, který oznamoval jeho vůli. (Ex 20) I přes tak mocné a úchvatné zjevení Boží moci národ odpadl a uctíval zlaté tele. (Ex 32) Po této tragické události dostal kající lid příkaz vybudovat přenosnou svatyni. (Ex 25,8) Práce byla dokončena první den prvního měsíce druhého roku po vysvobození. (Ex 40,17)

Následující měsíc se Bůh rozhodl zorganizovat život národa mnohem důsledněji než předtím. (Nu 1,1) Byl to důležitý okamžik začátku nového uspořádání, které popisuje Čtvrtá kniha Mojžíšova. Je to příběh o tom, jak Bůh působí v životě lidu, se kterým uzavřel smlouvu.

Jaké sčítání Bůh přikázal vykonat Mojžíši a Áronovi? Proč? Nu 1,2,3

Izraelité nebyli bojovným národem. Byli to pastýři, kteří se starali o stáda dobytka. (Gn 47,3) Navíc byli nedávno vysvobození otroky, bez zkušeností se zbraněmi a bez jakéhokoli vojenského výcviku. Může se nám zdát divné, že je Bůh nyní organizuje do vojenských jednotek. Musíme však mít na paměti, že jejich posláním bylo vysídlit nejne-mravnější a nejzkaženější národy Blízkého východu, mezi které patřili Emorejci a Kenaanci. Izrael bude Bohem poslán, aby vykonal rozsudek nad těmito národy, které naplnily „míru své nepravosti“ (Gn 15,14–16). V Izraeli byla tehdy teokracie řízená samotným Bohem a z národa se stalo silné putující vojsko.

Co naznačují verše Gn 15,14–16 (viz také Dt 9,5)? Jak nám pomáhají pochopit války Izraelců s Emorejci?

Za dnů Abrahama Bůh nedovolil Emorejce vyhubit. „Emorejci byli nepřátelé jeho zákona. Nevěřili v něj jako v pravého a živého Boha. Bylo však mezi nimi několik dobrých lidí, kvůli kterým záhubu dlouho odkládal.“ (1BC 1093)

Z dnešního pohledu se nám možná těžko přijímá to, že Izraelci vedli války s okolními národy a některé z nich vyhubili. Nakolik se vám daří v případech, kdy mnohým věcem nerozumíme, přijímat tyto biblické zprávy s upřímnou důvěrou v lásku a dobrotu Boha, který se nám zjevil v Ježíši? J 14,9

HOSPODINOVA PŘÍTOMNOST

Jaký úkol byl svěřen pokolení Léviho? Nu 1,50–54

Mojžíš umístil podle příkazu Hospodinova přenosný stan setkávání (nazývaný také příbytek svědeckví, protože obsahoval desky se smlouvou – Ex 38,21) doprostřed izraelského tábora. Lévijsi si pak stavěli své stany ze všech čtyř stran okolo něj. Jejich přítomnost představovala určitý ochranný val, který měl chránit místo, kde se zjevovala Boží přítomnost.

Proč tomu tak bylo? I když o tom Bible nic neříká, z tohoto uspořádání pro nás vyplývá několik důležitých naučení.

Živý Bůh byl uprostřed svého lidu. On, Stvořitel a Tvůrce všeho, přebýval mezi svým lidem. Kdo by je mohl přemoci, když zůstanou věrní? Zároveň však směli tábořit až v určité vzdálenosti od stanu setkávání (Nu 2,2), což bylo vyjádřením toho, že Hospodin je svatý. Na jedné straně cítili Boží blízkost a laskavou péči, a současně si neustále připomínali jeho velikost a svatost i to, že jako hříšníci mohou přicházet ke svatému Bohu jen přes prostřednickou službu lévijců.

Jak je v následujících verších popsána Boží velikost a zároveň blízkost člověku? Ž 139,1–10; Iz 57,15; Jr 23,23.24; J 14,15–18.23

„Vždy, když se octneme v těžkostech, dolehne na nás utrpení, nevíme, jak dál, když se nám všechno zdá být černé, cítíme se bezmocní a osamělí, posílá nám Pán Utěšitele jako odpověď na naši modlitbu víry. Od našich pozemských přátel nás mohou odloučit nejrůznější okolnosti. Od nebeského Utěšitele nás však nemůže odloučit nic, žádná okolnost ani vzdálenost. Kdekoli jsme, kamkoli jdeme, on je vždy s námi, podpírá nás, povzbuzuje, dodává nám sílu a potěšuje nás.“ (TV 428; DA 669.670)

Jakým způsobem jsi okusil Boží přítomnost, jeho laskavou péči a blízkost? Děláš něco, co ti brání prohlubovat důvěrný vztah s Bohem?

POD PRAPORY

„Tak tábořili prapor za praporem, tak i táhli dál, každý se svou čeledí, u svého otcovského rodu.“ (Nu 2,33)

Přečti si Nu 2. Je úžasné, jak bylo toto společenství perfektně zorganizováno! Podle čeho byli izraelité rozděleni? Co to znamenalo pro jejich život?

Izraelský národ měl velmi precizní organizační strukturu řízení (vedení). Můžeme to vidět například v tom, jak se Hospodin pevně daným řádem postaral o pořádek v táboře. Tábor Hebrejců byl rozdělen do čtyř velkých útvarů. Každá část měla určené místo v táboře, přičemž toto dělení bylo založeno na rodových a kmenových svazcích.

V táboře bylo dále přesně určeno místo pro jednotlivá pokolení. Každé pokolení mělo pochodovat a tábořit pod svým praporem. Nic nebylo ponecháno náhodě. Hospodin pečlivě a přesně zorganizoval celý národ. I když to byl jeden lid, jejich typické rodinné vazby nebyly narušeny.

Co nám verš Nu 2,33 říká o tom, jak i přes jasný organizační model Hospodin nechal prostor pro individualitu a jedinečnost každého pokolení? Jaké poučení si z toho můžeme vzít?

Proč je také pro dnešní církve důležité, aby byla organizována? Jak to dopadá, když si lidé začnou dělat, co chtějí? Proč je výsledkem často jen chaos a podvody? Jak ti to, že patříš k organizovanému „tělu“, pomáhá ve tvém duchovním životě?

POVOLÁNÍ K SLUŽBĚ

Na památku události předcházející vysvobození z egyptského otroctví, kdy zemřeli všichni prvorození v Egyptě, avšak Izraelských se smrt nedotkla díky znamení krve na dveřích, Hospodin rozhodl, že všechno prvorozené bude patřit jemu. (Ex 13,2.12–15)

Dát Bohu vše, co je prvorozené – nezdá se nám to příliš? Uvědomujeme si vůbec, kolik jsme Bohu dlužni za naše vykoupení a vysvobození? Proč jsou v souvislosti s tím pýcha a soběstačnost tak špatné?

Na Sínajské poušti Hospodin provedl výměnu – namísto prvorozených synů si pro sebe oddělil pokolení Léviho. (Nu 3,12.13) Tento akt vyžadoval spočítat Léviovce, kteří nebyli započítáni k ostatním Izraelcům. (Nu 2,33) Mojžíš proto dostal příkaz spočítat muže pokolení Léviho starší než jeden měsíc. (Nu 3,14.15) Celkový počet dosáhl 22 273, což znamená, že prvorozených Izraelců bylo o 273 víc než lévijců (v. 46).

Co měli izraelité dát Bohu jako výkupné? Komu to měli odevzdat? Nu 3,46–51

Také lévijce připojil Hospodin k Áronovi a jeho kněžským synům a potomkům. Měli pomáhat při bohoslužbách a starat se o stan setkávání. V jistém smyslu byli povolání sloužit církvi na poušti.

Když přišli Hebrejci do zaslíbené země, lévijci pokračovali ve své službě při svatyni a plnili různé úkoly. (1 Pa 23,27–32) Byli rozptýleni mezi ostatní pokolení. Někteří z nich vyučovali (2 Pa 17,7–9), jiní soudili (2 Pa 19,8–11) a vedli lid k Božím cestám.

Jakým způsobem je v těchto obřadech představen kříž – tedy zástupná smrt Ježíše Krista (J 3,16)? Co to znamená, že tě Ježíš nahradil (zastoupil)? Jak by měla tato skutečnost změnit tvůj život?

OCHRANA SVATÉHO

Při zřízení bohoslužebného systému Bůh určil, že Áronovi potomci budou sloužit jako kněží. Mojžíš tedy vysvětil Árona za velekněze a jeho čtyři syny – Nádaba, Abíhua, Eleazara a Ítamara – za pomocné kněze. Ostatní z pokolení Léviho měli pomáhat při stanu setkávání, ale nevykonávali kněžskou službu. Detailní popis jejich povinností nacházíme v Nu 4. Je zřejmé, že každý pracující lévijec měl své místo a svůj úkol. Harmonicky spolupracovali, aby zachovali a chránili posvátnost izraelského bohoslužebného systému.

Lévijcům byla svěřena vážná zodpovědnost. Platí to i o synech Áronových, kteří sloužili jako kněží před Hospodínem ve stanu setkávání. Zamysli se nad tím, co byli povoláni vykonávat. Tito kněží byli prostředníky mezi svatým Bohem a padlým lidem. V této roli symbolizovali Ježíše, našeho skutečného Velekněze v nebeské svatyni. (Žd 8) Sám Hospodin jim zjevoval svoji přítomnost ve stanu setkávání (Nu 14,10.11). V každé chvíli mohli mít jistotu, že při nich stojí Ten, který je mocným způsobem vysvobodil z Egypta.

Přečti si Lv 10,1–11. Co se stalo? Jaké poučení z toho pro nás vyplývá?

Sotva umíme pochopit, že tito mladí muži, kterým byl svěřen tak svatý úkol a kteří měli nesmírnou přednost (viz Ex 24,9–11), že „uviděli Boha Izraele“, otevřeně porušili jasný Boží příkaz. Jakkoli tvrdý a těžký se nám jejich trest zdá, je jasným důkazem toho, jak svatý úkol jim byl dán. Pro ostatní to byla výstraha a potvrzení toho, jak vážně Bůh očekává, že se budou plnit jeho příkazy týkající se stanu setkávání.

„Vykonávat svaté věci, jako by šlo o běžné záležitosti, je urážkou Pána Boha, protože to, co Bůh oddělil pro svoji službu šíření světla tomuto světu, je svaté. Ti, co jakýmkoli způsobem konají Boží dílo, nemají chodit v namyšlenosti své vlastní moudrosti, ale v Boží moudrosti, protože jinak jim hrozí nebezpečí, že svaté a běžné věci budou dávat na stejnou úroveň, čímž se oddělí od Boha.“ (Ev 639)

Pozorně si přečti Lv 10,10. Jak dnes můžeme rozlišit svaté od všedního, čisté od nečistého?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Téma Boží svatosti se táhne celým Písmem jako zlatá nit. Definuj ji. Jak souvisí s věřícím člověkem? Ex 28,36; Lv 11,44.45; Iz 6,1–7; Žd 12,14; 1 Pt 1,15.16

„Práce andělů se vyznačuje dokonalou harmonií. Pro každý jejich pohyb je charakteristický dokonalý pořádek. Čím víc napodobujeme soulad a pořádek andělských zástupů, tím větší úspěch bude mít v našem případě úsilí těchto nebeských poslů. Pokud si neuvědomujeme nutnost řádu a harmonie a naše jednání je chaotické, nedisciplinované a neorganizované, andělé, mezi kterými vládne dokonalá organizace a pořádek, nebudou moci pro nás úspěšně pracovat. Plni smutku se vrátí, protože nejsou pověřeni žehnat tam, kde je zmatek, chaos a nepořádek. Každý, kdo touží spolupracovat s nebeskými posly, musí své jednání sladit s nebeskou harmonií. Ti, kdo mají požehnání nebe, budou ze všech sil podporovat pořádek, disciplínu a jednotu v jednání; jen tak s nimi mohou Boží andělé spolupracovat.“ (TM 28)

Otázky k přemýšlení

- 1. Přemýšlejte o myšlence organizovaného náboženství. Proč mají někteří lidé k organizaci ve sborech nebo i k církvím jako náboženským institucím tak odmítavý postoj? Proč je však organizovanost nevyhnutelná? Jaké problémy to může přinášet? Jak se můžeme naučit v takovém systému lépe pracovat i přes problémy, které mohou vzniknout?**
- 2. Vraťte se ke své odpovědi v části na čtvrték. Udělejte si seznam věcí, které jsou svaté, a které naopak všední. Jak je můžeme rozlišit? Jaký vliv má kultura, ve které žijeme, na naše chápání těchto věcí? A co naše vzdělání a výchova?**
- 3. Přemýšlejte o myšlence zástupné smrti z části na střed. Jakým způsobem Ježíš byl a stále je naším zástupcem? Proč je to tak důležité?**

Shrnutí

Bůh je Bohem pořádku. Když se na poušti pod horou Sínaj shromáždila všechna pokolení Izraele, Bůh je uspořádal okolo stanu setkávání. Nejprve byly zorganizovány izraelské zástupy; bylo určeno přesné pořadí, v jakém měla jednotlivá pokolení pochodovat. Lévijské tábořili jako ochranný val kolem stanu setkávání. Dostali konkrétní pokyny o tom, jaký má kdo úkol při jeho přenosu a stavbě. Když Izrael putoval pouští, svatý Bůh byl uprostřed nich.

PŘÍPRAVA LIDU

**Texty na tento týden: Nu 5 a 6; Ez 33,15; L 19,8.9;
Sk 17,28; 1 K 6,19.20**

Základní verš

Modlím se za tebe, milovaný, aby se ti ve všem dobře dařilo a abys byl zdrav – tak jako se dobře daří tvé duši. (3. list Janův 2)

Pokud člověk není emigrantem, těžko se dokáže zcela vžít do situace Izraelců. Izraelci chtěli odejít z Egypta; nikdo je nevyháněl. Přece však museli cítit neklid, když opouštěli zemi, která jim byla domovem, a vydávali se na cestu nehostinnou pouští.

Právě tato okolnost nám může lépe pochopit nařízení, která národ dostal. Šlo o pravidla, která jim měla pomoci přežít na poušti. I když některá z nich s příchodem do zaslíbené země přestala platit (jako například mana), mnohá nařízení zůstala v platnosti i nadále, protože obsahovala principy, jejichž uplatňování přinášelo požehnání a chránilo před modloslužbou.

V tomto úkolu budeme hovořit o některých opatřeních, která Hospodin zavedl pro svůj starověký lid – například co dělat při některých nemocech, jak řešit manželskou nevěru (anebo podezření z ní) nebo jak řešit osobní konflikty, které se nevyhnutelně vyskytují v mezilidských vztazích.

OCHRANA ZDRAVÍ

Představte si obraz starověkého Izraele na nehostinné poušti pod horou Sínaj. Tisíce a tisíce kočovníků s dobyt看em, kilometry vzdáleni od jakékoli civilizace. Jaké zdravotnické zařízení měli k dispozici? Žádné. Vzhledem k léčebným praktikám, jaké se v té době používaly, bylo možná pro ně i lepší, že nebyli ve styku s okolními národy. V tomto prostředí se však snadno mohla rozšířit epidemie jakéhokoli druhu.

Jaké tři skupiny lidí přikázal Hospodin Mojžíšovi vykázat z tábora? Nu 5,1–4

Zdá se, že za malomocného mohl být označen kdokoli s vážným kožním onemocněním. Do této skupiny patřilo i pravé malomocenství (dnes označováno za Hansenovu chorobu). Jakákoli infekční kožní nemoc představovala pro tuto komunitu vážné nebezpečí. Podobně i úplavice, výtok nebo manipulace s rozkládající se mrtvolou mohly na horké poušti způsobit, že by se nemoc v táboře rychle rozšířila a dosáhla epidemických rozměrů. Ti, co onemocněli, byli proto vyloučeni ze společenství a do té doby, než se uzdravili, se museli zdržovat mimo tábor. Nedělo se tak proto, že by je snad Hospodin nenáviděl; bylo to nezbytným opatřením pro zachování zdraví celého národa. Šlo o jakousi karanténu. I dnes máme v nemocnicích speciální oddělení pro lidi postižené infekčními nemocemi.

Z jakého teologického důvodu byli tito nemocní lidé na určitý čas vykázáni z tábora? Jaké duchovní poselství z toho pro nás vyplývá? Nu 5,3b

Podívejme se na tento problém z duchovní perspektivy: přemýšlejme o nečistotě, hříchu a o tom, co hřích způsobuje. Kdo z věřících nezažil, jak hřích odděluje člověka od Boží přítomnosti? Kdo nezná pocit duchovní izolace, který přichází, když se člověk proviní vůči Bohu?

Co všechno sledujeme, čteme, jíme, děláme nebo nač myslíme – a pak z toho máme pocit, jako bychom byli duchovně „vykázáni z tábora“! Jaké je řešení tohoto problému? 1 J 1,8.9

SOCIÁLNÍ OBLAST

Dnes si sotva umíme představit obrovské problémy, které s sebou přináší migrace velkého počtu lidí spolu se stády ovcí a dobytka. Izraelci jsou natlačeni na poušti pod horou Sínaj. Ti, kteří nebyli fyzicky v pořádku, byli vykázáni mimo tábor, aby neohrozili zdraví celého národa. Vyskytl se však další vážný problém, který bylo potřebné řešit. I když dostali příkaz „milovat svého bližního jako sebe samého“ (Lv 19,18), každý, kdo žije v nějakém společenství, ví, že to není vždy tak jednoduché. Konflikty vznikají i v době, kdy se má každý dobře a všechno se daří.

Když izraelita ublížil někomu v táboře, proti komu vlastně zhřešil? Jak tomu rozumíme? Nu 5,6; Ž 51,3.4

Ublížit bližnímu znamená zhřešit proti samému Bohu. Není těžké se o tom přesvědčit. Vždyť všichni patříme Bohu; všichni jsme jeho vlastnictvím, protože nás stvořil i vykoupil. (1 K 6,19.20; Sk 17,28) Kdyby někdo přišel a poškodil ti tvůj majetek, neprohřešil by se jen proti samotnému majetku, ale i proti tobě, jeho vlastníkov. Totéž platí, když se dopustíme hříchu proti druhému – zhřešili jsme vlastně proti tomu, kdo toho člověka stvořil a kdo jej na kříži vykoupil svojí vlastní krví. Proto Bible říká, že když zhřešíme proti komukoli z lidí, zhřešíme vlastně proti samému Bohu.

Co měla udělat osoba, která se proti druhému provinila? Nu 5,6–8; viz také Ez 33,15 a L 19,8.9

Princip nápravy zla, kterého jsme se dopustili na druhých, se používá i dnes. Jak však napravíme zlo, kterého jsme se dopustili vůči Bohu? Něco takového nedokážeme. Nemůžeme udělat nic, čím bychom se sami před Bohem ospravedlnili. Proto musel přijít Ježíš – aby nás ospravedlnil u Boha; ne něčím, co bychom sami mohli udělat, ale jedině tím, co pro nás na kříži vykonal. (Ko 1,20)

Uvědom si, co všechno Ježíš podstoupil, aby napravil vztah mezi tebou a Bohem. Jak málo ve srovnání s Kristovou obětí stačí k tomu, abys napravil vztah mezi tebou a člověkem, se kterým jsi v konfliktu? Co ti brání dát své vztahy do pořádku?

MANŽELSKÁ VĚRNOST

Stvořitel ustanovil manželský svazek v Edenu, když stvořil člověka jako muže a ženu. Tam také slavili první svatbu. (Gn 1,26–28; 2,21–24) Manželství chrání dvě přikázání Desatera – sedmé a desáté. V teokratickém zřízení se nevěra trestala smrtí obou provinilých. (Lv 20,10)

Jak dnes rozumíme veršům Nu 5,11–31?

Hospodin chtěl zřejmě zdůraznit, jak závažná je pro něj otázka manželské nevěry, která velmi vážně ohrožuje stabilitu rodiny.

Při tomto obřadu, který zahrnoval i určitý nadpřirozený prvek, byl v centru dění nápoj – voda. Tato voda byla posvěcená. Z podlahy příbytku vzal kněz trochu prachu a smíchal jej se svatou vodou. Přesto voda nezhořkla, což jen zdůraznilo její svatost. Napsaný rozsudek (kletba), kterou kněz smyl do vody, symbolizuje její možnou hořkost. „Všechno záviselo na tom, zda byla žena svatá (nevinná), nebo bezbožná (vinná). Jestliže se svaté setkalo s bezbožností, nutně přicházel soud. Pokud se svaté setkalo s nevinou, zvítězil soulad a harmonie.“ (Raymond Brown)

Tento obřad (nám cizí) nepředstavoval žádné kouzlo. Šlo spíš o určité konkrétní viditelné řešení, které dokázali pochopit i bývalí otroci. Nebyla to voda, ale Hospodin, který viděl do srdce ženy a kdo ji buď potrestal, nebo očistil.

Jak tento obřad chránil ženy, aby se nestaly obětmi bezdůvodné žárlivosti svých manželů?

I když se nám dnes celá tato věc zdá divná, ukazuje na to, jak důležitý je manželský slib v Božích očích. Bůh ví, jakou bolest, trápení a škodu způsobuje nevěra jednoho nebo druhého partnera. Je tragédií, že v mnohých společnostech se manželskému slibu nepřipisuje příliš velká důležitost a svatost.

Co můžeš dělat a jak by ses měl rozhodovat, aby tvé srdce bylo a zůstalo čisté?

POSVĚCENÍ OBYČEJNÝCH LIDÍ

Božím záměrem bylo, aby se Izrael v tom nejširším slova smyslu stal „královstvím kněží, pronárodem svatým“ (Ex 19,6). Takovýmto způsobem měli blízkým i dalekým národům svědčit o živém Bohu a Stvořiteli všech věcí. Během putování Sínajskou pouští však Hospodin zvlášť ustanovil kněze a lévijsce, aby mu sloužili při bohoslužbách ve stanu setkávání.

Jaký slib mohl běžný muž nebo žena dát, pokud se chtěl na určitý čas zasvětit Hospodinu? Nu 6,1–21 Jaké poučení si z toho můžeme vzít i my, když chceme prohloubit svůj duchovní život a své odevzdání Bohu?

Nazír byl oddělený člověk, který se chtěl na různě dlouhý čas zasvětit Hospodinu. Rodiče mohli zasvětit dítě, aby se na celý život stalo nazírem. Samsonova matka například zasvětila svého syna podle pokynů anděla s tím záměrem, že její syn začne vysvobozovat Izrael od Pelištejců. (Sd 13,2–5; 16,17) Podobný pokyn dal anděl Gabriel Zacharjášovi, aby Jana Křtitele vychoval jako nazíra a připravil ho tak na jeho poslání Mesiášova předchůdce. (L 1,15) I Anna slíbila, že Samuel bude po celý svůj život nazírem. (1 S 1,10.11)

V souvislosti s tím je zajímavý zákaz týkající se nápojů. Vinice a její produkty – hrozny, šťáva a víno – vyvolávaly v mysli starověkého člověka představu obdělávání půdy na vinicích a pozemcích. Nazíři neměli pít nic z plodů vinice, aby konkrétním způsobem vyjádřili své přesvědčení, že mají namířeno do lepší země. Vinice představovala usedlý způsob života. Nazíři svým způsobem života dávali najevo touhu „po lepší vlasti, po vlasti nebeské. Proto sám Bůh se nestydí nazývat se jejich Bohem. Vždyť jim připravil své město.“ (Žd 11,16)

Jakým způsobem my, jako adventisté, dáváme najevo, že čekáme lepší vlast? Jak se můžeme chránit před tím, abychom se o svoji „vinici“ nestarali natolik, že přestaneme myslet na svůj budoucí úděl?

ÁRONOVSKÉ POŽEHNÁNÍ

„Hospodin tě požehná a ochrání tě, Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv, Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.“ (Nu 6,24–26)

Pozorně si přečti uvedené požehnání a pak odpověz na následující otázky:

Co nám tyto verše naznačují o Boží podstatě? Mt 28,19

Co nám tato modlitba odhaluje o závislosti Izraele na Bohu? J 15,5

Jaký význam má to, že se kněží modlili za lid? Žd 7,25

V těchto verších nacházíme několik zajímavých myšlenek. Každý verš začíná Božím osobním, smluvním jménem Hospodin. Shromáždění, kterému je požehnání adresováno, je osloveno v jednotném čísle. To znamená, že kněz promlouval k člověku jako k jednotlivci. Každý člověk měl vědět, co toto požehnání znamená pro něj osobně. Bez ohledu na to, jak velké bylo společenství Izraelců, každý mohl mít osobní vztah s Hospodinem.

Hospodinovo požehnání Izraelci viděli ve vysvobození z otroctví, v přejití přes Rudé moře a v zaopatření vodou a jídlem. Jeho péči a moc měli dále spatřovat v jeho přítomnosti ve stanu setkávání, kde budou spalovány oběti, kadidlo a kde bude světlo na svícnech hořet dnem i nocí.

To jasně dokazuje, že starozákonní náboženství bylo náboženstvím milosti. (Ga 3,7–14; Žd 4,1.2) Třetí věta požehnání (Nu 6,24–26) ujišťuje věřícího člověka o tom, že Bůh se o něj zajímá a chce mu dát pokoj. (Mt 11,28–30)

Jak jsi okusil toto požehnání ve svém životě? Co ti brání vidět, jak Bůh zasahuje do tvého života a jak ti žehná? Co bys měl ve svém životě změnit – i když se tyto změny mohou zdát těžké nebo bolestné?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Každé ráno se plně odevzdej Bohu. To by mělo být to první, co po probuzení uděláš. Můžeš se například modlit: ‚Přijmi mě, Pane, abych byl plně tvůj. Předkládám ti všechny své plány. Použij mě, abych ti dnes mohl sloužit. Žij ve mně, abych vším, co budu dělat, oslavil Tebe.‘ Každé ráno se Bohu odevzdej na celý den. Představ mu všechny své plány a pak je realizuj nebo opusť – podle toho, jak tě on povede. Takovým způsobem odevzdáš každý den celý svůj život do Božích rukou. Tvůj život se bude stále víc podobat životu Ježíše Krista.“ (CVP 83; SC 70)

„Přátelé mohou rozdělit okolnosti. Mezi nás a naše přátele mohou vstoupit neklidné vody širého moře. Od našeho Spasitele nás však nemohou oddělit žádné okolnosti ani žádná vzdálenost. Ať jsme kdekoli, všude je po naší pravici, aby nás podporoval, udržoval, zachovával a těšil. Kristova láska k jeho vykoupeným je větší než láska, kterou chová matka k svému dítěti. Je naší výsadou spočinout v jeho lásce a říci: ‚Věřím v Krista, neboť dal za mne svůj život.‘“ (ŽNP 32; MH 72)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jistě si všichni uvědomujeme, jaké nebezpečí nám hrozí, když se budeme příliš soustředit na věci okolo nás a ztratíme ze zřetele náš skutečný domov. Může se ale také naopak stát, že se necháme natolik unášet touhou po nebi, že budeme zanedbávat povinnosti, které tady máme? Jak najít správnou rovnováhu v této důležité oblasti? Dokázal bys uvést nějaké příklady, kdy lidé zašli příliš daleko v očekávání nebeského království na úkor svých povinností?**
- 2. Čím naše společnost ohrožuje stabilitu manželství? Jakým tlakům a náporům jsou manželství vystavena? Jak může váš sbor manželům pomoci odolat těmto společenským vlivům a chránit tak Bohem danou svátost manželství?**
- 3. Přemýšlejte o situacích, kdy jste se nezachovali správně nebo jste někomu ublížili. Jak jste tento problém vyřešili? Co jste se z této zkušenosti naučili? Jak se zachovat v situacích, kdy se stalo něco, co se podle vás odpustit nedá?**

Shrnutí

Hospodin chtěl, aby byl jeho lid šťastný a žil v míru a pokoji. Součástí duchovního a tělesného zdraví je s radostí poslouchat jeho rady a nařízení – mít dobrý vztah s manželským partnerem i bližními a denně odevzdat svoji vůli Otci. To neznamená, že na této hříchem postižené zemi bude život vždy snadný, ale pokud se budeme snažit chodit po Božích cestách, může být mnohem krásnější.

OBŘAD ZASVĚCENÍ A ODDĚLENÍ KE SLUŽBĚ

**Texty na tento týden: Ex 25,22; Nu 7 a 8; Za 4,1-6.11-14;
Zj 4,2.5; 11,4**

Základní verš

Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechuťí ani z donucení; vždyť radostného dárce miluje Bůh. (2. Korintským 9,7)

Od Izraelců nás dělí propast času a kultury. Jejich svět je pro nás v mnohém nepochopitelný právě tak, jako by byl náš svět nepochopitelný pro ně.

Sjednocujícím prvkem je Hospodin, ten, který nás všechny stvořil a vykoupil. Ať už jsou mezi námi jakékoli rozdíly v kultuře, jazyce a historii, přece uctíváme stejného Boha – i když naše formy vyjádření úcty se mohou lišit. Základní pravdy, které Bůh chtěl svůj izraelský lid prostřednictvím obřadů a rituálů naučit, jsou v principu stejné, jaké se učíme dnes my.

Tento týden budeme dále sledovat naše duchovní předky na jejich cestě víry. Budeme zkoumat další obřady, zákony a nařízení, které tehdy Bůh dal svému lidu. Kromě jiného se zaměříme na zasvěcení oltáře určeného k zápalným obětem, svíce v pozemském svatostánku i ordinaci lévijců do jejich svatého povolání (úřadu) – pomáhat kněžím v jejich službě ve svatyni na poušti.

ZASVĚCENÍ OLTÁŘE

V pozemské svatyni se oběti soustřeďovaly kolem oltáře na spalování obětí. Byl vytvořen z akátového dřeva a obložen bronzem. Tento oltář stál na nádvoří blízko vchodu do svatyně, která měla dvě části. Zlatý oltář před závěsem, který odděloval svatyni od svatyně svatých, sloužil jen k pálení kadidla.

Přečti si Nu 7. Jaké myšlenky ti přicházejí na mysl, když čteš o obětech, které se přinášely během tohoto slavnostního obřadu? Co z toho můžeme dnes vzít na nás? Kde tady vidíš například představený kříž?

Oltář už byl posvěcen. Jeho posvěcení trvalo sedm dní. (Ex 29,37) Nyní zástupci izraelských pokolení jako představitelé celého národa přinášeli oběti a během 12 dní slavili zasvěcení oltáře. Pro každého předáka a jeho pokolení byl určen jeden zvláštní den, avšak všichni přinášeli stejné dary. Možná to byl způsob, jak vyjádřit, že nezáleží na tom, kým jsme a jaké máme v životě postavení, protože před Bohem jsme si všichni rovni – všichni jsme hříšníci, kteří potřebují milost.

„Někdo se možná diví, proč Bůh chtěl tak mnoho obětí a proč v židovském systému ustanovil obětní dary s tolika krvavými oběťmi.

Každá zmrárající oběť byla předobrazem Ježíše Krista. To se jim mělo vštípit do myslí a srdcí při tomto vážném posvátném obřadu a kněží jim to měli vysvětlit. Oběťmi je chtěl Bůh naučit velkou a důležitou pravdu, že odpuštění hříchů mohou získat jedině prostřednictvím Kristovy krve.“ (1SM 107)

Jak je snadné „zamotat se“ ve věcech tohoto světa! Co můžeš každý den udělat, aby sis připomínal kříž a to, co na něm Ježíš pro tebe vykonal?

SPOLEČENSTVÍ S BOHEM

Archa úmluvy byla středem izraelské bohoslužby. Symbolizovala Boží nebeský trůn. „A . . . přivezli Boží schránu, při níž se vzývá Jméno, jméno Hospodina zástupů, trůnicího nad cheruby.“ (2 S 6,2) Ve svatyni svatých mezi cheruby byla „šekína“ – viditelný projev Boží slávy. Představovala přítomnost Hospodina. Desatero uložené v Boží schráně dosvědčovalo Boží vůli. Byl to základ smlouvy mezi Bohem a jeho lidem. Tento zákon umožňoval účastníkům bohoslužeb nahlédnout do Božího charakteru a rozpoznat jeho požadavky.

Přečti si Ex 25,22 a Nu 7,89. Zkus si představit, jaký to musel být zážitek. Chtěl by ses takovým blízkým způsobem setkat s Bohem? Neměl bys z takového setkání obavy? Ex 20,19

Jak se můžeš dnes dostat dokonce ještě blíže do Boží přítomnosti? Jakým způsobem nám Ježíš umožnil mít takovýto přístup? Žd 4,14–16

Všimněme si, že Mojžíš chodil do stanu setkávání, aby promlouval s Hospodinem. Podle tohoto verše to však bylo naopak – Hospodin rozmlouval s Mojžíšem. Většina z nás ví, jak rozmlouvat s Hospodinem, prosit za sebe, modlit se.

Společenství však není jednostrannou záležitostí. Ve většině vztahů strany navzájem komunikují. Mělo by to snad být mezi námi a naším Tvůrcem jinak? Určitě ne.

Z toho pro nás vyplývá důležitá otázka: Do jaké míry jsme ochotní naslouchat Božímu hlasu, když s námi rozmlouvá?

Čemu se podobá tvé společenství s Bohem? Jak ti Bůh oznamuje svoji vůli? Jak jsi ochoten naslouchat jeho hlasu?

SVĚTLO VE SVATYNĚ

Možná by si někdo mohl představovat, že když Mojžíš po 12 dnech zasvěcování oltáře na nádvoří vstoupil do svatyně, byla uvnitř tma. Avšak v rozhovoru Hospodin přikázal, aby Áron zapálil sedm kahánek na svícnu ve svatyni, který je dodnes známý pod hebrejským označením „menora“. (Nu 8,1–4)

Tento sedmiramenný svícen (na každé straně hlavního svícnu byla tři další ramena) byl vytepaný z jednoho talentu ryzího zlata. Byl vytvořen do tvaru větvičky mandlovníku. (Ex 25,31–40) Olejové lampy, které byly umístěny na konci každého ramene, kontrolovali dva kněží dvakrát za den – ráno a večer. (Ex 30,7.8) „Na svícnu z čistého zlata bude (Áron) každodenně před Hospodinem obsluhovat kahánky.“ (Lv 24,4)

Jak nám následující verše pomáhají lépe pochopit význam a symboliku sedmiramenného svícnu?

Za 4,1–6.11–14 _____

Zj 4,2.5; 11,4 _____

Zachariášovo vidění naznačuje, že olej v lampách svícnu, díky kterému mohou lampy hořet, je symbolem Božího Ducha. (v. 5–6) Hebrejský výraz pro mandlovník (Jr 1,11.12) znamená sledovat, pozorovat nebo probudit, strážit. Doslovně bychom mandlovník pojmenovali „strom probuzení“, „strom pozorování“ nebo „strom bdění“, protože to byl strom, který se jako první „probudil“ a rozkvetl. Jan ve vidění vidí v nebeské svatyni svícen se sedmi lampami, které hoří před trůnem. Ztotožňuje je se sedmi Božími duchy. Jan tak hovoří o Duchu svatém v jeho mnohonásobném působení.

Takovýmto způsobem byli Izraelci na poušti dnem i nocí ujišťováni o Boží přítomnosti v první i druhé části svatostánku.

Jak tě Hospodin přesvědčuje o své přítomnosti ve tvém životě? Vzpomeň si na dobu, kdy jsi jasně a pozoruhodným způsobem cítil Boží přítomnost. Jak ti může připomínání si těchto zkušeností pomoci zůstat pevně stát v době, kdy se tě zmocňuje strach a temnota? Ž 23

ODDĚLENÍ LÉVIJCŮ KE SLUŽBĚ – 1

Přečti si Nu 8,6–26, kde se mluví o oddělení lévijců pro jejich zvláštní práci ve službě Bohu. Co tě při čtení oslovilo? Co ses z těchto veršů dozvěděl o svatosti, hříchu, očištění a odevzdání se do služby Bohu? Jaké principy z toho můžeme odvodit pro náš život bez ohledu na to, jaké úkoly plníme ve službě Bohu?

Rodiny kmenů lévijců tábořily okolo svatostánku. Protože jich bylo více než 20 000 (Nu 3,39), je zřejmé, že některé části tohoto obřadu byly vykonány symbolicky na jejich představitelích. To znamená, že jen určití jednotlivci, zástupci – ne všichni lévijci – byli přímo a bezprostředně zahrnuti do tohoto obřadu.

Přímo fascinující je myšlenka, že lévijci – poté, co se očistili, oholili si celé tělo a přinesli oběť za hřích (Nu 8,7.8) – byli sami nazváni „obětí“ (PBK) anebo „obětí podávání“ (v. 11). Určitě to nemělo nic společného s obětováním lidí. Chtěla se tím vyjádřit myšlenka odevzdání, zasvěcení a uznání, že tito lévijci budou konat dílo služby za Izraelce; tedy vykonávat to, co nemohli udělat sami izraelité.

Ještě lépe to vidíme, když Mojžíš řekl, že „Izraelci na ně budou vkládat ruce“ (v. 10). Tímto gestem přešla povinnost Izraelců odevzdat své prvorozené Hospodinu na lévijce, kteří byli „přineseni“ jako živá oběť Bohu. Hospodin jim pak dal jako dar výjimečnou službu ve svatyni.

Vzhledem k principům, se kterými jsme se setkali při tomto obřadu, jak chápeme to, co říká Pavel v Ř 12,1? Jak můžeme být i my živou obětí? Co to znamená v našem každodenním životě?

ODDĚLENÍ LÉVIJCŮ KE SLUŽBĚ – 2

„Budou mi odděleni z Izraelců jako dar; vzal jsem si je místo všech, kteří otvírají lůno, místo všech prvorozených mezi Izraelci.“ (Nu 8,16)

Všimni si, jak rozhodný byl Hospodin v otázce zvláštního povolání lévijců. Byli Bohu zcela odevzdáni. Doslovný překlad z hebrejštiny je „mně jsou celí daní“ („vzal jsem je sobě“ – PBK). Zopakováním myšlenky chce autor zdůraznit, jak vážné bylo jejich povolání.

Přečti si Nu 8,19. Co znamená vyjádření, že lévijci měli vykonávat smírčí obřady za Izraelce („očišťovali od hříchů syny Izraelské“ – PBK)? Jak to máme chápat ve světle kříže? Ř 5,11; Žd 9,25–28

Na přesný význam tohoto výrazu mají biblisté různé názory. Zřejmě to neznamená vykonat smíření ve smyslu zemřít za hříchy druhých, podobně jako to neznamenal ani v případě obětního kozla v Lv 16, na kterém se měl také vykonat smírčí obřad („skrze něho učinit očištění“ – Lv 16,10 – PBK). Jestliže smíření chápeme jako zástupnou oběť, pak je to něco, co samotný kozel – který nebyl obětován (a byl symbolem satana) – nikdy nemohl vykonat.

Sloveso přeložené v Nu 8,19 jako „vykonávat smírčí obřady“ („očišťovat od hříchů“ – PBK) má v tomto kontextu širší význam, než jak se běžně používá. V tomto případě bychom mohli ve své odpovědi vycházet ze stejného verše, ve kterém se říká, že lévijci – tím, že vykonávali službu za Izrael – byli ušetřeni od pohromy (rány). To znamená, že svojí službou pomáhali chránit Izraelce před Božím hněvem, kterému by čelili, kdyby se přiblížili ke svatyni. (Nu 8,19)

Lévijci (podobně jako kněží) tedy vykonávali za lid to, co lid nemohl udělat sám. V tomto širším smyslu měli tedy „vykonávat smírčí obřady“ za lid.

I když nemůžeme vykovávat nějaký druh smíření, jak můžeme věrným plněním svých povinností pracovat jako lévijci ve prospěch lidu? Co děláš pro svůj sbor, aby lépe naplňoval své poslání?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Zaměř se na starobylý židovský zvyk – vkládání rukou. Jaký je podle uvedených veršů jeho hlavní význam? Gn 48,8.9.13.14.17–20; Nu 27,18–23; Mt 19,13–15; Sk 13,1–3

„Pro židy měl tento obřad velký význam. Když židovský otec žehnal svým dětem, s bázní vkládal své ruce na jejich hlavu. Když mělo být obětováno zvíře, ten, jemuž byla propůjčena kněžská pravomoc, vložil ruku na hlavu zvířete. A když nyní služebníci sboru věřících v Antiochii vložili své ruce na Pavla a Barnabáše, prosili tím Boha, aby vyvoleným apoštolům požeňnal ve zvláštním díle, k němuž byli ustanoveni.

Později byl obřad vkládání rukou často zneužíván; byl mu připisován neopodstatněný význam, jako by na ty, kdo byli takto vysvěceni, ihned sestoupila moc, která je uschopnila k vykonávání jakékoli duchovní služebnosti. Ale zpráva o oddělení Pavla a Barnabáše neobsahuje žádnou zmínku, která by naznačovala, že by pouhým vložением rukou získali nějaký dar.“ (PNL 93; AA 162)

Otázky k přemýšlení

- 1. Plní dnes místní kazatel v jistém smyslu poslání lévičů? Co můžeme udělat pro to, abychom jej v tomto úkolu podpořili?**
- 2. Jaký vliv má dávání na náš vztah s Bohem? Jak je odevzdávání části z našeho příjmu vyjádřením naší úcty a víry? Proč je tak důležité dávat štědre?**
- 3. Jak rozumíme tomu, co Ježíš vykonal na kříži a co jsme nemohli udělat sami? Proč musel Ježíš zemřít? Nestačilo jen změnit náš život, poslouchat zákon a milovat bezpodmínečně druhé, abychom mohli být před Bohem ospravedlněni?**

Shrnutí

Formy bohoslužby starověkého Izraele se liší od těch, jaké se praktikují v dnešní církvi, ale podstata je stejná. Odevzdávání našich materiálních věcí, rozjímání o významu kříže, modlitba, odrážení světla, které vyzařuje ze setkání s Duchem svatým, a úplné odevzdání Hospodinu – to všechno je vyjádřením biblické víry, která je stejná v dobách minulých i dnes.

TRUBKY, KREV, OBLAK A OHEŇ

Texty na tento týden: Ex 12,1–29; Nu 9 a 10; Mt 26,36–43; L 22,15.19.20; 1 K 15,52

Základní verš

„Odstraňte starý kvas, abyste byli novým těstem, vždyť vám nastal čas nekvašených chlebů, neboť byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus.“ (1. Korintským 5,7)

Při poslední večeři – svátku Pascha – kterou Ježíš slavil se svými učedníky, ustanovil obřad památky Večeře Páně. Vzal chléb, který se jedl při této příležitosti, a řekl: „Vezměte, jezte, toto jest mé tělo.“ Potom vzal kalich a řekl: „Toto jest má krev, která zpečetuje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů.“ (Mt 26,26–28) Pavel napsal: „Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.“ (1 K 11,26)

Večeře Páně je „křesťanskou Paschou“ – novozákonní paralelou k vysvobození Izraele z Egypta. V tomto úkole se podíváme na první výročí tohoto vysvobození. Zaměříme se také na viditelný symbol Hospodinovy přítomnosti uprostřed tábora, pomocí kterého svůj lid vedl, a na stříbrné trouby, na které měli při určitých příležitostech troubit. Prostudujeme i několik dalších záznamů, které nám představují Boží starověký lid za mimořádných okolností.

Ve zkušenostech Izraele budeme hledat poučení, které si můžeme pro sebe vzít, když stojíme před podobnými zkouškami a pokušeními. Přestože okolnosti, v jakých se dnes nacházíme, jsou zcela jiné, jsme ve své podstatě stejní jako tehdejší lidé – při dalším studiu zjistíme, že jejich myšlení a jednání je dnešním lidem v mnohém blízké a mohou i dnes být výstrahou i inspirací.

NA MOU PAMÁTKU

Přečti si Nu 9,1–5 a Ex 12,1–29. Které duchovní pravdy nacházíme v těchto textech? Přemýšlejte například o takových tématech, jakými jsou poslušnost, milost, vykoupení, víra a soud.

Nastalo první výročí zvláštní noci v Egyptě, ve které Hospodinův anděl usmrtil všechny prvorozené, ale „přeskočil“ (PBK) příbytky Izraelců, jejichž dveře byly natřeny krví obětího beránka. Nyní, když se měl konat výroční obřad, si měli připomenout tuto záchranu a hlavně noc, v níž je Bůh zvláštním způsobem vysvobodil z egyptského otroctví.

Jak mají Ježíšovi následovníci oslavovat Paschu (Velikou noc)? Co nám to připomíná? L 22,15.19.20

„Kristus stanul na rozhraní dvou náboženských systémů a jejich dvou velikých svátků. On sám, neposkvrněný Boží Beránek, byl připraven obětovat se za hříšná, a ukončit tak symbolický obřadní systém, který po čtyři tisíciletí naznačoval jeho smrt. Když jedl se svými učedníky velikonočního beránka, ustanovil místo starého obřadu novou službu, která měla lidem připomínat jeho velikou oběť. Kristovi následovníci na celém světě měli v každé době slavit nový obřad, který Kristus zavedl. . .

Večeře Páně byla ustanovena proto, aby lidem připomínala veliké vysvobození, které jim přinesla Kristova smrt. Máme ji slavit až do chvíle, kdy Kristus opět přijde ve své moci a slávě, abychom nikdy nezapomněli, co všechno pro nás vykonal.“ (TV 418, DA 652.653)

BOŽÍ PŘÍTOMNOST

Jednou z nejužasnějších jistot, jakou měli Izraelci na poušti, bylo viditelné znamení Boží přítomnosti. Projevovalo se skutečně velmi pozoruhodným způsobem: jako oblak přes den a jako oheň v noci.

Tábor Izraelců, který sestával asi ze dvou milionů lidí žijících na vyprahlé a nebezpečné poušti, musel mít rozlohu mnoho kilometrů čtverečních. Tito lidé neměli žádné vymoženosti rychlé a přímé komunikace (rádio, mobil, internet), proto musel existovat nějaký způsob, jak jim všem dát vědět, kdy a kam mají jít.

Co si Izraelci při pohledu na oblak a oheň neustále připomínali? Jak důležité bylo toto zjevení Boží přítomnosti pro jejich putování? Nu 9,15–23

Cesta, kterou Hospodin vedl Izrael prostřednictvím viditelného oblaku, nebyla vždy rovná a pohodlná. Jeremjáš zaznamenává, že je „vodil pouští, zemí pustou, plnou výmolů, zemí vyprahlou, zemí šeré smrti, zemí, jíž nikdo neprocházel, v níž člověk nesídlí“ (Jr 2,6).

Jde tu však o něco víc než jen o to, kam a kdy jít. Oblak ve dne a oheň v noci jim měly velmi silným způsobem připomínat Boží stálou přítomnost. V Nu 9,16 čteme: „Tak tomu bylo každodenně. Přikrýval jej oblak a v noci měl vzhled ohnivě záře.“ Bez ohledu na to, kde byli, jakým zkouškám čelili, na jaké nepřátele narazili, nad táborem se vznášelo viditelné znamení Boží přítomnosti.

Jistě muselo být příjemné a dobré mít viditelný a nezpochybnitelný důkaz o tom, že je Hospodin s nimi. Oblak a oheň jim určitě měl být dostatečnou pomocí, aby zůstali věrní Bohu, důvěřovali mu a poslouchali ho.

Přáli jste si někdy mít také podobný „oblak“ ve dne a „oheň“ v noci, který by vás vedl, když stojíte před důležitým životním rozhodnutím? Jaké zaslíbení nacházíme v Bibli o Boží ochotě nás vést a být i dnes mezi námi? Jaké rozhodnutí můžete udělat, abyste byli více otevřeni Božímu vedení a více si uvědomovali jeho přítomnost?

STŘÍBRNÉ SIGNÁLY

Starověký Izrael měl dvojí trouby – obyčejné trouby z beraních rohů (šófar) a dvě stříbrné kovové trubky, které v podstatě patřily k zařízení svatyně a troubili na ně jen kněží. (Nu 10,8) Byly vyrobeny z tepaného stříbra, každá z jednoho kusu kovu. Stříbrná trubka se podobala dlouhé trubici, která byla na jednom konci rozšířená.

Přečti si Nu 10,1–10. S jakým záměrem se troubilo na tyto trubky? Jaké duchovní naučení z toho vyplývá?

Troubení na tyto stříbrné trubky mělo kromě praktického smyslu ještě i hlubší význam. Hospodin přesně ustanovil, jak a za jakých okolností mají kněží tyto trubky používat. V boji je to ujišťovalo o tom, že se připomenou Hospodinu, svému Bohu, a budou osvobozeni od svých nepřátel. (v. 9) Podobná myšlenka se opakuje i v následujícím verši, kde se zmiňuje nařízení troubit také během slavností a svátků, aby tyto trubky a jejich zvuk „vás připomínaly vašemu Bohu. Já jsem Hospodin, váš Bůh.“

Je zajímavé, že i přes všechny projevy Boží přítomnosti a jeho vedení Hospodin použil i tyto trubky, aby Izraeli připomínal svoji přítomnost a péči. Izraelci mohli zrakem (oblak a oheň) i sluchem (trubky) vnímat zvláštní znamení Božího vedení a přítomnosti mezi nimi.

Dnes nemáme oblak ani oheň, ba ani trubky, které by nám připomínaly Boží vedení a jeho přítomnost. Nový zákon nám však zjevuje, co Bůh pro nás vykonal skrze Ježíše a jak nás tím ujišťuje o své lásce a péči, což starověcí izraelité nemohli plně pochopit. Jen jakoby ve stínu a skrze symboly věděli, co se později stane skutečností – a sice že Boží láska k lidem je tak veliká, že obětuje sám sebe, aby nás zachránil.

O jaké trubce mluví 1 K 15,52? Chtěl bys ji už slyšet?

BUĎ NAŠÍM ZRAKEM

Po Sářině smrti se Abraham podruhé oženil. Vzal si Ketúru a ta mu porodila mnoho synů. Jeden z nich se jmenoval Midján. (Gn 25,1–6) Midjánský kněz Jitro, který se také nazýval Reúel (Ex 2,18 – Boží přítel), se stal Mojžíšovým tchánem. Mojžíš si vzal za ženu jeho dceru Siporu. O Jitrovi je zaznamenáno, že uctíval pravého Boha. (Ex 18,1.11.12) Ostatní potomkové Midjána opustili Abrahamovu víru a obrátili se k pohanským bohům. Často patřili mezi nepřátele Izraele.

Jakou žádost přednesl Mojžíš Chóbabovi, synovi midjánského kněze Jitra? Co mu odpověděl? Nu 10,29–32

O tom, že chtěl přemluvit Chóbabu, aby doprovázel Izrael, se Mojžíš s Bohem neradil. Nebyla snad Boží přítomnost ve sloupu oblaku přes den a ohně v noci víc než dostatečným průvodcem národa putujícího pouští? Vidíme v tom Mojžíšovu lidskost, která se projevila, když stál před těžkým úkolem. Pochybuje, zda Bůh, který zázračným způsobem vytvořil cestu přes Rudé moře, je dokáže provést i přes poušť a postarat se o vodu a jídlo.

Jak se projevila lidská přirozenost u Ježíše? Mt 26,36–46

I náš Spasitel pociťoval čas od času potřebu lidského soucitu a podpory. Miloval všechny učedníky, ale zvlášť blízcí mu byli Petr, Jakub a Jan. Na hoře proměnění však tito učedníci spali, místo aby byli s Ježíšem. Ale nebe poslalo Mojžíše a Elijáše, aby Ježíše Krista povzbudili před jeho smířčí smrtí. (L 9,28–31) „Nyní mu nebe seslalo své posly, ne anděly, ale lidi, kteří vytrvali v utrpení a bolesti a kteří mohou se Spasitelem prožívat rozhodující zkoušku jeho pozemského života. Mojžíš a Eliáš spolupracovali s Kristem. . . Eliáš poznal duchovní osamělost, když po tři a půl roku hladovění snášel nenávisť a bídu celého národa. I na hoře Karmel stál na Boží straně sám. Sám také v zoufalství a úzkosti utekl na poušť. Ne andělé obklopující Boží trůn, ale tito muži byli vyvoleni, aby hovořili s Ježíšem o jeho utrpení a potěšili jej ujištěním, že celé nebe je s ním. Mluvili o naději světa a spasení všech lidí.“ (TV 271; DA 422.425)

I když se spoléháme na Hospodina, kolikrát nás soucit druhého člověka potěší a povzbudí. Vzpomeň si, kdy tě někdo potěšil a povzbudil ve chvíli, kdy jsi to zvlášť potřeboval. Proč ti to tolik pomohlo? Jak můžeš nyní poskytnout útěchu a pomoc někomu, kdo to potřebuje?

NA CESTĚ DOMŮ?

Přečti si zprávu v Nu 10,11–36 o první cestě Izraelců jako organizovaného, smluvního lidu. Co je na způsobu jejich putování zvlášť nápadné? Proč je to tak důležité?

Všimněte si pořadí. Hned za oblakem a truhlou smlouvy šel ve třech oddílech tábor Judovců. Následovali je lévijci (Geršónovci a Meraríovci) s vozy, na kterých vezli různé části přenosné svatyně. Za nimi šly oddíly dalších tří pokolení. Následovali je Kehatovci, kteří nesli zařízení svatyně. Za nimi šlo šest posledních kmenů, které chránily zadní část před útokem. Celý postup Izraelců byl velmi důkladně zorganizován. Kdyby tomu tak nebylo, všechno by probíhalo chaoticky.

Nejrychlejší cesta z Egypta do Kenaanu vedla po pobřeží přes území Pelištejců. Bůh však věděl, že Izrael není připraven bojovat. (Ex 13,17) Proto když se vznesl oblak na znamení, že má národ táhnout dál, vydali se severovýchodním směrem na Páranskou poušť (Nu 10,11.12), na cestu trvající tři dny (v. 33).

„Jak postupovali vpřed, cesta byla čím dál obtížnější. Jejich pouť vedla skalnatými roklemi a divokou pustinou, „zemí pustou, plnou výmolů, země vyprahlou, země šeré smrti, země, jíž nikdo neprocházel, v níž člověk nesídlí“ (Jr 2,6). Jejich postup byl pomalý a obtížný a lidé nebyli připraveni snášet nebezpečí a nepohodlí cesty.“ (NUD 176; PP 377)

Jak si můžeš přisvojit princip z Nu 10,35.36 ve svých zápasech víry? Polož si otázku: Proč se Bůh nepostaral o to, aby měli lehkou cestu? Nemohl to snad udělat? Pokud ano, proč to neudělal? Proč Izraelci procházeli vážnými a těžkými zkouškami? Rozumíš teď lépe tomu, proč se Bůh jednoduše nepostará o to, aby byly tvoje cesty snadné a bez těžkostí?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Každý den stojíme před různými rozhodnutími; některá jsou vážná, jiné méně vážná. Přemýšlejte o následujících zaslíbeních a o Božím vedení: Ž 31,4; 32,8; 48,15; 78,53; Iz 58,10.11.

„Kdo se odevzdá Bohu a jeho dílu, nemusí mít starost o zítřek. Pán, kterému sloužíme, zná konec od počátku. Nevíme, co přijde zítra a co je nám skryto, ale všemohoucí Bůh to ví.

Spoléháme-li ve svém životě jenom na sebe a očekáváme, že úspěch závisí jen na naší moudrosti, bereme na sebe břemeno, které na nás Bůh neuložil. Snažíme se je nést sami bez jeho pomoci. Přebíráme odpovědnost, která náleží Bohu, a tím se vlastně stavíme na jeho místo. Oprávněně bychom si mohli dělat starosti a obávat se nebezpečí nebo ztrát. Jestliže však věříme, že nás Bůh miluje a chce naše dobro, přestaneme se obávat o budoucnost. Budeme důvěřovat Bohu tak, jako dítě důvěřuje milujícím rodičům. Naše starosti a obavy zmizí, protože se naše vůle ztotožní s vůlí Boží.“ (MN 60; MB 100.101)

Otázky k přemýšlení

1. **Podělte se ve třídě o své odpovědi na poslední otázku v části na čtvrtek. Proč často čelíme zkouškám, když Bůh by přece mohl všechny překážky odstranit? Jak nám naše chápání velkého sporu aspoň zčásti pomáhá dát odpověď na tuto otázku? Viz Jb 1 a 2.**
2. **Přemýšlejte spolu o povzbuzení a podpoře druhých lidí. Které příklady z Bible můžete uvést, kde sehrálo povzbuzení jiného člověka důležitou úlohu pro někoho z Božího věrného lidu? Jakým způsobem naplňuje Bůh potřeby lidí prostřednictvím druhých? Jak se v této oblasti daří tvému sboru?**
4. **Jak můžeme lépe ocenit a pochopit význam Večeře Páně? Přemýšlejte o spasení a o tom, jak vírou v Ježíšovu zástupnou smrt získáváme zaslíbení věčného života.**

Shrnutí

Dříve než Izraelci odešli ze Sínajské pouště, kde téměř rok tábořili, slavili první výročí Paschy (Velké noci). Bůh nedovolil, aby zapoměli na zázračné vysvobození z egyptského otroctví. Na jejich třídním pochodu podle pokolení vedl Bůh národ oblakovým a ohnivým sloupem. Pochodovali seřazení podle pokolení na povel stříbrných trubek. Vpředu nesli kněží truhlu smlouvy. Oblak je vedl severovýchodním směrem na Páranskou poušť. Cesta, kterou nás Bůh vede, se nám někdy zdá těžká. Hlavní je však to, abychom důvěřovali našemu vševědoucímu Otcí.

OD REPTÁNÍ K ODPADNUTÍ

Texty na tento týden: Nu 11–14

Základní verš

Všechno dělejte bez reptání a bez pochybování, abyste byli bezúhonní a ryzí, Boží děti bez poskvrny uprostřed pokolení pokřiveného a zvráceného. V něm sviťte jako hvězdy, které osvěcují svět. (List Filipským 2,14.15)

Když se oblak vznesl vzhůru od svatyně na Sínaji (od hory Chorébu), bylo to znamení odchodu. Kněží s truhlou smlouvy nastoupili, aby táhli za oblakem, Mojžíš zvolal: „Povstaň, Hospodine, ať se rozprchnou tvoji nepřátelé, ať před tebou utečou, kdo tě nenávidí!“ (Nu 10,35) Bylo to něco jako vítězný pokřik. Obrovský zástup Izraelců se pak odhodlaně pohnul určeným směrem. Vydávali se přece na cestu do zaslíbené země!

Představte si, jaké by to bylo, mít u sebe viditelný projev Boží přítomnosti! Mohli bychom předpokládat, že když Izraelci měli na cestě za splněním zaslíbení – které kdysi dávno dostali jejich otcové – něco tak jasného a zřetelného, ochotně a pohotově uposlechli každý příkaz.

Nebylo tomu ale tak, jak bychom čekali. Jejich nadšení a odhodlání je brzy začalo opouštět. V tomto úkolu budeme sledovat jedno selhání za druhým, jednu pochybnost, nevěru a nevděčnost za druhou. Zamysleme se také nad tím, jak se jejich situace podobá naší, když čekáme na splnění jednoho z největších zaslíbení, jaké lidstvu Bůh dal. (Žd 11,40)

HŘÍCH NEVDĚČNOSTI

Přečti si Nu 11 a odpověz na následující otázky:

Jak je podle tohoto příběhu důležité nezapomínat na to, jak nás Bůh vedl v minulosti?

Jak rozumíme Boží reakci na jejich chování?

Co se z toho můžeme naučit o důležitosti ovládat svoji chuť?

Hebrejšтина doslovně charakterizuje tyto nespokojené lidi jako ty, „kteří si stěžují na zlé“. Pokusme se vžít do jejich situace a představit si, co by toto „zlé“ asi mohlo být. Možná se jim zdálo, že Bůh vede národ do smrtelné pasti na poušti, ne do zaslíbené země, jež oplývá „mlékem a medem“. Po všech zázracích, které zažili v Egyptě a při přechodu Rudým mořem, bylo jejich reptání vzpourou. Mohli mít nakažlivý a destruktivní vliv na mladou generaci. Oheň od Hospodina spálil „okraj tábora“ (v. 1). Zastavila jej až Mojžíšova přímlová modlitba.

Lid skutečně neměl důvod, aby si stěžoval na stravu. Mana se dala připravovat na různé způsoby – mohli ji rozemlít, tlouci ve hmoždíři, péct nebo vařit. (Ex 16,23; Nu 11,8) Bůh, který stvořil tolik věcí, z nichž je možné připravit chutná jídla, by jistě svému smluvnímu lidu nedal k jídlu něco nechutného. Navíc měli mléko od koz, ovcí a krav. Mohli si vytvořit tvaroh i máslo. (Dt 32,14) Pokud jde o maso, rozmanité „pokojné oběti“ – služby, oběti vděčnosti, dobrovolné oběti – končily společným jídlem, při kterém kněz, obětující, jeho rodina a sluhové i pozvaní lévijci jedli z oběti. Izraelci rozhodně netrpěli hladem a neměli si nač stěžovat.

**Říká se: Dávej si pozor, co si přeješ a za co se modlíš, protože se může stát, že ti to bude dáno. Jak tomuto varování rozumíš? Co se z toho může-
me naučit?**

NÁTĽAK NA VEDENÍ

Připomeňme si, co udělal Mojžíš, když se dozvěděl, že se Izraelci tak rychle vrátili k modlářství a klaněli se zlatému teleti. Úpěnlivě prosil Hospodina, aby jim odpustil. „Ne-li, vymaž mě ze své knihy, kterou píšeš!“ (Ex 32,32)

Jak zareagoval Mojžíš, poté co uslyšel a uviděl, jak „lid pláče, každý u vchodu do svého stanu“, a „znovu s pláčem volá: ‚Kdo nám dá najíst masa?‘“ (Nu 11,10.4)? Proč byl jeho postoj neoprávněný? V čem se projevila lidskost tohoto velkého Božího muže? Nu 11,10–15

Přečti si Nu 11,21–23. Jak se u Mojžíše opět projevila jeho lidská stránka?

I přes Mojžíšovy chyby a nedostatek důvěry Hospodin zmírnil břemeno, které na Mojžíše doléhalo – přikázal mu ustanovit 70 starších, kteří mu měli pomáhat v jeho práci. (v.16.17) Zkušenost těchto sedmdesáti se podobala sestoupení Ducha na Kristovy učedníky o letnicích – výjimkou bylo, že tito mužové „prorokovali“. Tak je Bůh poctil před celým národem.

„K jejich volbě by bývalo nemuselo dojít, kdyby byl Mojžíš dosvědčil dostatek víry v moc a dobrotivost Boží, jejichž projevů byl svědkem. Mojžíš však zveličoval své vlastní potíže a téměř zapomněl na to, že je pouhým nástrojem, prostřednictvím něhož jedná Bůh. Nebylo ho možno omluvit, že strpěl sebemenší náznaky reptání, které bylo kletbou Izraele.“ (PP 280; PP 380)

Pozorně si přečti Nu 11,20. Izraelci „zavrhli Hospodina, který je mezi vámi“. Odmítnout Hospodina tedy neznamená pouze odejít z církve či popírat Boží existenci. Co se můžeme z této události naučit o tom, jak snadno může člověk oklamat sám sebe, pokud jde o vztah k Bohu?

NEPŘÍJEMNOST V RODINĚ

V době, kdy na Egypt dolehly rány, byla Mojžíšova manželka Sipora spolu se dvěma syny u svého otce, midjánského kněze. Když se Izraelci usadili pod horou Sínaj, přivedl Jitro Siporu a děti k Mojžíši. Sipoře neušlo, jak vyčerpaný a unavený je její manžel, a řekla o tom Jitrovi, který si začal všimnat Mojžíšova vedení a organizace. Předložil mu návrh, aby svoji práci přeorganizoval a ustanovil představitele lidu – správce nad tisíci, sty, padesáti a deseti. Navrhl mu, aby tito muži soudili a rozhodovali o jednodušších věcech. Těžší případy přednese Mojžíš Bohu. Mojžíš souhlasil. Tito zvolení muži soudili lid vždy podle potřeby. (Ex 18, 13–26) Toto Mojžíšovo opatření vyvolalo u Mirjam a Árona žárlivost a nenávisť.

Přečti si Nu 12. Jaké nežádoucí lidské vlastnosti se projevily u Mirjam a Árona? Jak je jejich hřích v protikladu k postoji a povaze Mojžíše? Jak se podle tohoto příběhu Bůh dívá na nesprávné postoje, které se projevily u těchto lidí?

Sloveso „mluvit“ v hebrejském textu naznačuje, že iniciátorkou obvinění a výčitek byla Mirjam. Žárlila na Siporu a vyčítala jí, že na její popud Mojžíš ustanovil soudce, jak mu to Jitro navrhl. Nazvala Siporu Kúšankou pravděpodobně proto, že byla tmavé pleti. Sipora byla skutečně Midjanka, potomek Abrahamův přes jeho syna Midjána, kterého mu porodila Ketúra. Uctívala však stejného pravého Boha. Příčinou tohoto pohrdání a výsměchu mohlo být i to, že některé kúšské kmeny žily mezi Midjánci na území východně od Sínaje. Proto ji mohli nazvat kterýmkoli z těchto jmen. Je to stejné, jako kdyby se Čechům narodil potomek ve Spojených státech. Také bychom ho mohli nazvat Čechem i Američanem. Je ale velmi pravděpodobné, že tento termín (kúšská žena) měl v sobě příděch hanlivého pojmenování.

I přes mocné projevy Boží moci zaujali tito dva věrní sourozenci velmi špatný postoj. Zamysli se nad sebou: Jakých špatných postojů se potřebuješ zbavit dřív, než tě přivedou do duchovní zkázy?

NA HRANICÍCH

Mohlo být právě září. Na vinicích dozrávaly hrozny a druhá úroda fíků. Izraelci potřebovali putovat jen asi jedenáct dní, aby přišli do Kádeš-barneje, která se nacházela poblíž jižní hranice Kenaanu. Umíme si představit tu obrovskou radost a štěstí, které zástup prožíval, když se blížil k vysněnému cíli.

Přečti si Dt 1,19–23. Jaké chyby se dopustili?

Přečti si Nu 13 a odpověz na následující otázky:

I když Hospodin souhlasil s tím, aby vyslali zvědy, proč to byl určitý kompromis? Jaké měl důsledky?

Mnohokrát ukázal Pán Bůh svému lidu svoji moc, a přesto byli Izraelci nedůvěřiví. Co prozradila reakce těchto lidí o jejich víře?

Lid se určitě těšil, když slyšel o úrodnosti jejich nového domova. Žasli nad trsem hroznu, který museli nést dva muži. Všechno se jim zdálo ještě mnohem lepší, než si představovali.

Jak to však často bývá, na tomto hříšném světě se vždy objeví nějaké problémy, a to i tehdy, když nás vede Pán Bůh. Hospodin dobře věděl, že zemi obývají Emorejci a Anákovci. Proč Izraelci nepomysleli na to, že Hospodin může tuto situaci vyřešit? Vždyť sami zažili situaci, kdy se vypořádali s Egypťany! Oni však zapomněli na Boží moc a jeho zaslíbení. Před sebou viděli jen překážky. I přes prosby Káleba a Jozua vnesli ostatní zvědové mezi Izraelce smutek a beznaděj.

Jak se můžeme naučit důvěřovat Bohu i přes zdánlivě nepřekonatelné překážky, které se nám staví do cesty? Nezapomeň, že to, jak se dnes rozhodneš, předurčí, jak se postavíš k překážkám v budoucnosti.

ZPĚT DO EGYPTA

Přečti si Nu 14. Jaké nejsilnější duchovní poučení si můžeš vzít z tohoto příběhu? Stalo se ti, že ses v životě zachoval podobně?

Ze všeho, co reptající Izraelci vyslovili, bylo nejhorší asi to, že si chtějí vybrat nového vůdce a vrátit se zpět do Egypta. (v. 3.4) Když si uvědomíme, že Egypt symbolizuje otroctví hříchu, smrt a odloučení od Boha, a pomyslíme na to, jakým neuvěřitelným způsobem z něj byli vysvobozeni, jejich stížnosti a výčitky se nedají ničím omluvit.

„Lidé začali volat, aby byli Káleb a Jozue ukamenováni. Šílený dav se s divokým řevem hnal kupředu, když tu jim kameny vypadly z rukou. Třáslí se strachy. Bůh zasáhl. Svatozář ozářila sláva Boží přítomnosti v podobě plápolajícího ohně. Nikdo se neodvážil pokračovat v odboji. Zvědové, kteří podali špatnou zprávu, byli naplněni hrůzou a vytratili se do svých stanů.“ (NUD 181; PP 390)

Jakým způsobem se projevilo Boží milosrdenství v případě těchto lidí, kteří se otevřeně vzbouřili proti Bohu?

Všimni si, jak se postavili k trestu, který přišel jako důsledek jejich reptání. Nejprve odmítli Boží pomoc a nechtěli do zaslíbené země vejít, a pak se rozhodli, že ji zkusí dobýt sami. Pochopitelně to skončilo neštěstím. Kdyby důvěřovali Bohu, který pro ně už tolik vykonal, mohli svému neštěstí předejít. Smutné je i to, že za hříchy druhých trpělo tolik nevinných, kteří se vzpourou neměli nic společného.

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Na úsvitu dějin si přečti kapitolu Před zaslíbenou zemí (NUD 180–184; PP 376–394).

„Když už se těchto deset zvědů dalo touto špatnou cestou, zatvrzele se postavili proti Kálebovi a Jozuovi, proti Mojžíšovi i proti Bohu. Překroutili pravdu, aby posílili svůj zhoubný vliv. Řekli, že je to země, která ‚požírá své obyvatele‘. To nebyla jen špatná zpráva. Byla to i lež. Zvědové prohlásili, že země je úrodná a že v ní žijí obři, což by bylo nemožné, kdyby bylo podnebí tak nezdravé, že by země ‚požírala své obyvatele‘, jak řekli.“ (NUD 181; PP 389)

Otázky k přemýšlení

- 1. Proč je tak důležité uchovat si v každé situaci postoj chvály a vděčnosti vůči Bohu? Neměli bychom být za všechno vděční, bez ohledu na okolnosti, ve kterých se právě nacházíme? Proč je tak důležité myslet na to, za co můžeme být vděční, a ne na své osobní problémy? Proč jsou vděčnost a chvála tak důležité pro udržení pevné víry?**
- 2. Všiml sis, jak je nakažlivý duch kritiky a reptání a jak lehce se takovýto postoj přenesou z druhých na tebe? Co nám to říká o tom, jak velmi si máme dávat pozor na slova, která vyjdou z našich úst?**
- 3. Jak se můžeme při čekání na druhý příchod ocitnout ve stejném nebezpečí – totiž že zaujmeme stejný postoj, jaký v tomto případě projevil Hebrejci?**

Shrnutí

Jedenáct dní cesty od Sínaje po Kádeš-barneu ležící na hranicích Kenaanu patřilo mezi nejhorší dny Izraele na poušti. Lid tolik protestoval proti maně, že Mojžíš byl z toho naprosto zoufalý a sklíčený, až prosil Boha, aby ho nechal hned zemřít. Ostrý útok Mirjam a Árona na Mojžíšovo vůdcovství byl další hlubokou ranou, která na něj dolehla. Po špatné zprávě od zvědů národ svým reptáním překročil únosnou mez a musel se smířit s následky v podobě 40letého putování pouští.

PLÁNY DO BUDOUCNOSTI

Texty na tento týden: Nu 15; 2 K 2,15.16; Ga 3,26–29; Ef 5,2; Ko 3,11

Základní verš

Jejich synům jsem na poušti řekl: „Neřídte se nařízenímí svých otců, nedbejte na jejich řády a neposkvrňujte se jejich hnusnými modlami, já jsem Hospodin, váš Bůh. Říďte se mými nařízenímí, dodržujte mé řády a zachovávejte je.“ (Ezechiel 20,18.19)

Na začátku 15. kapitoly se situace plná změn, vzpoury, hanby a porážky (od Amálekovců a Kenaanců) uklidňuje. Na vlastní – a těžké – chybě se izraelský lid naučil, jaké utrpení přináší neposlušnost.

Zástup se nyní vrací na poušť, odkud přišel. V tomto okamžiku Hospodin promlouvá k Mojžíši slovy, kterými začíná tato kapitola: „Mluv k Izraelcům a řekni jim: Až vejdete do země, kterou vám dávám, abyste v ní sídlili...“ (v. 2)

I přes velké překážky, neúspěchy a porážky zaslíbení stále platí: Bůh přivede svůj lid do zaslíbené země. O tom není pochyb!

V této kapitole čteme některé zvláštní pokyny, které Bůh dal vyvolenému lidu. Jakkoli jedinečné jsou okolnosti, jakkoli jedinečné jsou konkrétní příkazy, nacházíme v nich duchovní naučení a principy, které platí nejen v minulosti, ale i pro nás.

Přečti si Nu 15,1–10; 18–21. Jaký smysl měly tyto dary a oběti? Co představovaly? Co bylo účelem přinášení oleje, nápoje a mouky?

Součástí této oběti byla mouka, olivový olej a víno. Tato oběť vyjadřovala vděčnost dárce za Boží požehnání na úrodě pole. (Dt 8,18)

V kontextu Nu 15 představovaly tyto pokyny skutečně zaslíbení pro mladší generaci, že jednoho dne budou ve svém novém domově v Kenaanu sít na polích pšenici, ječmen a jiné obiloviny. Vlastníma rukama vysadí na kopcích vinice, sady olivovníků a ovocné stromy, jako například fíky a granátová jablka. Jinými slovy, tyto nekrvavé oběti jim pomáhaly soustředit pozornost na materiální požehnání, které jim je slíbeno, jestliže zůstanou věrní. Své plány a naděje mohli vyjádřit oběťmi Hospodinu, které jim den co den pomáhaly pamatovat na zaslíbenou zemi, která je čekala.

Jak toto chápání aplikoval apoštol Pavel v novozákonní době? Ř 12,1; 2 K 2,15.16; Ef 5,2

I když v té době lid prožíval těžké chvíle, Hospodin chtěl, aby jeho lid pěstoval postoj chvály a vděčnosti za to, co pro ně udělal a co slíbil, že pro ně v budoucnu vykoná. Neměli bychom dělat totéž?

Možná právě teď prožíváš starosti a trápení. Proč je velmi důležité přemýšlet o Boží dobrotě, lásce a péči? Když přemýšlíš o kříži, pomáhá ti to lépe si uvědomovat Boží lásku a péči dokonce i v těch nejhorších chvílích? Za co můžeš být už teď vděčný bez ohledu na to, v jaké situaci se nacházíš? Proč je pro nás důležité myslet na tato požehnání?

CIZINEC VE VAŠICH BRANÁCH

Jeden z radikálnějších postojů starověkého Izraele se týkal jejich vztahu k cizincům, k těm, kteří nepatřili k jejich národu ani víře.

Jaké konkrétní příkazy dostala druhá generace Izraelců, když se těšili, že se usadí v Kenaanu? Nu 15,14–16 Jak nám tento princip představuje Nový zákon? Ga 3,26–29; Ko 3,11

Host nebo cizinec je člověk, který se usadil mezi Izraelci, přijal jejich víru, a pokud šlo o muže, dal se obřezat. Tyto lidi měli milovat a chovat se k nim, jako by byli Izraelci. „Týmž řádem a touž směrnicí se budete řídit vy i host, který pobývá mezi vámi.“ (Nu 15,16)

Jakou prosbu týkající se neizraelitů vyjádřil král Šalomoun v modlitbě při vysvěcení prvního chrámu? 1 Kr 8,41–43 Co řekl Izajáš o cizincích, kteří budou chválit Boha v chrámu? Iz 56,6.7

Když si uvědomíme, s jakým záměrem si Bůh vyvolil svůj lid a usadil jej v zaslíbené zemi, tyto verše dávají perfektní smysl. Izraelci si museli udržovat své charakteristické učení a pravidla, které je činily Božími zvláštními reprezentanty pro pohanický svět. Současně však měli být otevření a přístupní pohanům, kteří se chtěli učit o jejich Bohu.

Naše církev dnes musí dělat totéž. Máme světu představit naše učení, máme si je strážít a chránit – a současně musíme být ochotni přijmout ty, kteří chtějí poznat Hospodina a jeho poselství pro tuto dobu.

Za jakých okolností je snadné být namyšlený, kritický a odsuzovat ty, kteří se na věci dívají jinak než my? Jak je možné vyhnout se takovému postoji – a současně si chránit pravdy, které jsme dostali?

NEÚMYSLNÉ HŘÍCHY

Mladší generace, kterou Bůh v Nu 15 oslovuje, se narodila v otroctví. Tito mladí lidé byli ovlivněni egyptskou kulturou, která je v mládí obklopovala. Současně je formovali rodiče, kteří v Egyptě byli jako otroci. Proto se tito mladí lidé museli mnoho špatných věcí odnaučit a mnoho nových a dobrých naučit.

Jak si Izraelci jako celek uvědomili, že udělali chybu, když neuposlechli Boží příkazy? Jaký význam má to, že museli přinést „oběť za hřích“ Hospodinu i za to, čeho se dopustili neúmyslně? Nu 15,22–27

Je zajímavé, že Hospodin rozlišoval mezi tím, čeho se Izraelci dopustili neúmyslně, a tím, co bylo vykonáno záměrně. Avšak i to, co udělali neúmyslně, se považovalo za hřích a bylo potřebné vykonat smířcí obřady.

Jak probíhaly smířcí obřady v případě, že se neúmyslného hříchu dopustil jednotlivec? Čím se tyto obřady lišily od případu, že se neúmyslného hříchu dopustilo celé společenství? Nu 15,27–29

„Někteří lidé vědí, že jim Bůh odpustil jejich viny, a opravdu se chtějí stát jeho dětmi, jeho následovníky. Uvědomují si však, že jejich charakter není dokonalý a že jejich život vykazuje mnoho chyb. Proto pochybují, že Boží Duch skutečně změnil jejich srdce. Takovým lidem chci říct: Neztrácejte odvahu a naději. Často se musíme sklánět a plakat před Ježíšem Kristem, protože se dopouštíme mnoha chyb a zdaleka nejsme dokonalí. To ale není důvod, abychom se vzdali. Bůh nad námi neláme hůl ani tehdy, když nás satan přemůže. Nenechá nás napospas zlu. Ježíš Kristus je u Božího trůnu a žádá nebeského Otce, aby nám odpustil. Apoštol Jan, který měl zřejmě nejbližší vztah k Ježíši Kristu, napsal: ‚Přátelé, chci vám zdůraznit, abyste nezůstávali v hříchu. Jestliže však někdo zhřeší, má u Boha Obhájce – Ježíše Krista.‘ (1 J 2,1)“ (CVP 75.76; SC 64)

Jak často máš sklon pochybovat, zda jsi byl skutečně obnoven Duchem svatým? Jak ti oběť na kříži dává odvahu jít dále, i když se tě zmocňují pochybnosti o vlastním spasení? Ř 5,6–8

HŘÍCH ZE VZDORU

Přečti si Nu 15,30.31. O čem je tento text? Jaké poučení si z něj můžeme vzít pro sebe? Proč se nám zdá tento trest tak krutý? Kde je tu milost?

Biblický text zde mluví o hříchu spáchaném „úmyslně“ (ČEP), „svévolně“ (PBK) či „opovázlivě“ (B21). Hebrejšтина zde doslova říká, že hřích byl spáchán „pozvednutou rukou“ (viz Roh. – „povyšenou rukou“), což je výraz, který vyjadřuje postoj arogance, namyšlenosti a vzpoury. Izrael se dopustil hříchu „pozvednutou rukou“ proti Hospodinovi v Kádeši. Ale Bůh zmírnil rozsudek smrti na vyhnanství v poušti. To nám chce ukázat, že Hospodin bere hříchy velmi vážně. V podobných případech se často stává, že ti, co později říkají, že litují, ve skutečnosti litují jen proto, že byli přistiženi; nelitují hříchu samotného. Co může Hospodin udělat s tak tvrdým srdcem? Nejdříve člověk musí hřích vyznat, a až potom může být hřích odpuštěn.

Přečti si Nu 15,32–36. Proč Hospodin nařídil, aby rozsudek vykonalo celé společenství? Jaké duchovní naučení si z toho můžeme vzít?

Pro celé společenství Izraelců muselo být těžké jednoho z nich ukamenovat k smrti. Bůh chtěl zřejmě svému lidu ukázat závažnost hříchu. „Mzdou hříchu je smrt.“ (Ř 6,23) Možná jim chtěl poukázat na význam spolupatičnosti celého společenství a také na to, jak svým jednáním ovlivňují lidi okolo sebe. To, co každý z nás udělá, má vliv na blaho celku. Nakonec, nebylo to tak, že kvůli stížnostem a reptání některých musel celý tábor zůstat na poušti a trpět?

Jako křesťané si zvlášť máme dávat pozor na to, jaký naše činy – ať už dobré nebo zlé – mají vliv na druhé, ale i na nás samotné.

V teokracii starověkého Izraele smrt často přicházela bezprostředně po hříchu. Dnes můžeme podléhat iluzi, že za hřích nebudeme potrestáni. I když nás za náš hřích vzpoury nestihne trest okamžitě, to ještě neznamená, že jednoho dne neobdržíme spravedlivou odplatu.

Jsi připravený a ochotný se kát, přiznat své hříchy a vyznat je? Jak často se ti stává, že své hříchy z různých důvodů omlouváš? Proč je to tak nebezpečné?

Pokud jste někdy potkali ortodoxní Židy, možná jste si všimli, že pod oblečením nosí něco, na čem mají bílé třásně. Svůj původ to má právě v následujících verších.

**Co si mají podle Hospodinova nařízení všichni Izraelci připevnit k šatům?
Nu 15,38**

Nosit třásně různých barev bylo mezi starověkými lidmi na Blízkém východě zřejmě běžné – a Bůh tento zvyk použil. Třásně byly přivázány ke čtyřem rohům vrchního šatu modro-fialovou (purpurově fialovou – ČEP) stuhou (provázkem), který byl na konci každé třásně. Tzv. „modlitební šály“ mají čtyři střapce (třásně) – na každém rohu jeden – a jsou přivázány tradičním uzlem bílými a modrými stuhami.

Z jakého důvodu měli nosit tyto třásně? Kterou konkrétní věc Bůh chtěl, aby si Izraelci pamatovali? Nu 15,39–41

Slovo „připomínat“ se v těchto verších vyskytuje hned dvakrát. Vždy, když Izraelci uviděli třásně, měli si připomenout, že mají plnit všechny Hospodinovy příkazy a být svatí pro svého Boha. (v. 40) Když byli v pokušení jít za jinými bohy (duchovní smilstvo), tyto třásně pro ně měly být výzvou, aby se vrátili k věrnosti, kterou přísahali Bohu. (v. 41)

I když jim Bůh velmi pozoruhodným způsobem zjevoval svoji přítomnost, zřejmě jim chtěl dát ještě něco bližšího jako připomínku toho, co mají dělat.

I když dnes nenosíme třásně, máme něco mnohem silnějšího – Kristův kříž, který nám má vždy připomínat cenu hříchu, cenu zaplacenou za naše vykoupení a zaslíbení spasení pro všechny, kteří se vírou spoléhají na Ježíšovy zásluhy a usilují o „pokoj se všemi a o svatost, bez níž nikdo nespasí Pána“ (Žd 12,14).

Jak ti může Ježíšova rada, že máme stále bdít (L 21,36), pomoci pamatovat si, co Bůh pro tebe vykonal a co chce, abys udělal ty pro něj?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Povolává nás, abychom vyznávali jeho věrnost, a tím zjevovali světu Krista. Máme svědčit o jeho milosti, kterou zvěstovali Boží poslové v dávných dobách. Nejúčinnějším svědectvím je pak naše osobní zkušenost. Božími svědky se stáváme tehdy, když se na nás projevuje působení Boží moci. Každý člověk žije jiný život a prožívá jiné zkušenosti než ostatní. Bůh si přeje, aby chvála, kterou mu vzdáváme, vyvěrala z našich srdcí. Osobní projev vděčnosti za jeho milost spolu s křesťanským životem má obrovský význam pro záchranu dalších lidí.“ (TV 220; DA 347)

Otázky k přemýšlení

- 1. Co říká Ellen Whiteová v uvedeném citátu? Jaký důležitý princip z něho vyplývá? Jak rozumíš myšlenku, že naše oslava Boha podepřená křesťanským životem může mít silný vliv na spasení druhých?**
- 2. Jaký vliv měla na tvůj život s Bohem tvá osobní zkušenost s oslavou Boha? Proč je tento postoj tak důležitý?**
- 3. Zamysli se nad tím, jak se měli Izraelci chovat k cizincům, kteří žili mezi nimi. Jaké další naučení si z toho můžeme vzít dnes pro sebe? Jak se chováme vůči těm, kteří jsou jiného vyznání, kteří zastávají jiné – podle nás nesprávné názory? Jak bychom se k nim měli chovat? Současně však je důležité se ptát, jak jim dáváme najevo, že máme něco, co potřebují znát, ale přitom se vůči nim nechováme povýšenecky? Co se můžeme v této oblasti naučit od Izraelců?**
- 4. Co můžeme jako společenství udělat, abychom si navzájem připomínali nejen to, co pro nás Bůh vykonal, ale i co od nás očekává? Jak nám Večeře Páně připomíná, co jsme získali v Ježíši?**

Shrnutí

I když první generace byla odsouzena putovat až do smrti po poušti, Hospodin povzbudil jejich děti, aby se těšily na Kanaan. Z toho důvodu jim Bůh dal další pokyny o obětech a nařídil jim, že k cizincům, kteří přijali jejich víru, mají zaujmout laskavý postoj. Naučil je, jak se chovat v případě neúmyslných hříchů i hříchů otevřené vzpoury. Dal jim také nařízení o třásních na šatech, které jim měly připomínat Boží příkazy a to, že jejich poslušnost Bohu je jedinou cestou ke skutečnému štěstí.

TĚŽKÝ ZÁPAS

Texty na tento týden: Gn 17,10–17; Nu 16 a 17; Joz 4,3–9; Mt 26,13; L 22,19

Základní verš

Pýcha předchází pád, domýšlivost klopýtnutí. (Příslaví 16,18)

Skrytá nenávisť vůči Mojžíši a Áronovi stále naplňovala některé z Izraelců. Vyneseny rozsudek – putovat poušť, dokud nevymře generace, který vyšla z Egypta – byl těžší než mnozí z nich dokázali snést. Namísto toho, aby se mu podřídili, začali někteří dělat intriky, jak se zbavit obou bratrů; jako kdyby oni byli zodpovědní za celou tuto situaci, ne Bůh.

„Duchovním vůdcem tohoto hnutí byl Mojžíšův bratranec Kórach. Byl to schopný a vlivný muž. Nebyl spokojen se svým postavením a usiloval o získání hodnosti kněze. Po nějakou dobu se Kórach tajně stavěl proti Mojžíšově a Áronově autoritě, ačkoli se neodvážil otevřeně vzpoury. Nakonec vymyslel nestoudný plán na svržení občanské i náboženské autority.“ (NUD 185; PP 395)

Tento úkol nám připomene, jak je porušené lidské srdce. Pokud člověk v sobě živí a nechává růst pýchu, žárlivost a lásku k moci, nakonec se to projeví strašným způsobem. Jen Bůh ví, kolik bolesti, utrpení a ztrát způsobili a ještě způsobí ti, kteří zcela vědomě dovolí, aby tato hořká a trpká semínka přinesla své ovoce. Můžeme se poučit z jejich chyb a snažit se, abychom se sami těchto chyb nedopustili.

DALŠÍ VZPOURA

Přečti si Nu 16,1–3. Zvlášť si všimni výčitky adresované Mojžíši a Áronovi. Jaké čtyři lži tady nacházíme?

Mojžíšova reakce na tento útok (v. 4) ukazuje, jak znechucený musel být, když slyšel takové nepravdivé a kritické obvinění – a to od těch, kteří měli nejlépe vědět, jaká je pravda. „Kórach a jeho spiklenci byli mezi těmi, kdo vyšli s Mojžíšem na horu a viděli Boží slávu. Avšak pokušení, které bylo zprvu slabé, zakotvilo v jejich myslích, až je ovládl satan. Nejdříve si o své nespokojenosti šeptali mezi sebou a potom o ní mluvili s předáky Izraele. Nakonec si opravdu mysleli, že je k tomu přivedla horlivost pro Boha.“ (NUD 185; PP 396.397)

Co se skrývalo za jejich vzpourou? Proč byla tato obvinění zcela nepravdivá? Nu 16,12–14

To, co tito muži řekli, je skutečně neuvěřitelné – Egypt (!) nazvali zemí, která oplývá mlékem a medem. Je ohromující, že hřích dokázal natolik narušit jejich úsudek, že zemi svého otroctví a poroby popsali slovy, která charakterizovala Bohem jim zaslíbenou zemi!

Jakými různými způsoby klameme sami sebe, když se snažíme odůvodnit nebo omluvit své hříchy a špatné činy? Jak se můžeme chránit před touto smutnou a nebezpečnou duchovní pastí?

KDYŽ PÁN STVOŘÍ NĚCO NOVÉHO

Všimni si, jak Mojžíš zareagoval na slova těchto mužů. (Nu 16,4–11) I přes vysoké postavení, které dostali, chtěli ještě víc. Mojžíš to jasně viděl.

Když čteme jejich slova, zdá se nám, že se bouřili proti Mojžíši a Áronovi, jako kdyby si tito dva muži sami od sebe přisvojili všechnu autoritu. Zašli příliš daleko a povyšovali se nad všechny ostatní. Osočili Mojžíše a Árona, že je vyvedli na poušť, aby tam zemřeli.

Proti komu se však ve skutečnosti vzbouřili? Nu 16,11

Člověk se opět musí zamyslet na tím, odkud vzali tito muži své falešné obvinění. Kdo svojí mocí rozdělil Rudé moře – Bůh, anebo Mojžíš a Áron? Kdo jim každé ráno sesílal manu – Bůh, anebo Mojžíš a Áron? Kdo se zjevoval přes den v oblaku a v noci v ohni – Bůh, anebo Mojžíš a Áron? Sotva si umíme představit, jak se mohli i přes všechno, čeho byli svědky, zachovat tak, jak se zachovali.

Přečti si Nu 16,15–35. Všimni si Mojžíšových slov ve verších 28–30. To, co Mojžíš říká, odhaluje skutečnou příčinu problému. O co vlastně šlo?

Kdyby se těmto mužům podařilo vyvolat větší vzpouru, kdo ví, jak strašné následky by měla. Snadno se mohlo stát, že Izraelci – kteří se přes všechno, co prožili, příliš nespolehali na Hospodina – by jako národ jednoduše zanikli. Museli vědět, že Hospodin má všechno pod kontrolou, že Hospodin je ten, kdo je vede, a že Mojžíš a Áron dělají to, k čemu je Bůh povolal, ne to, co sami chtějí. To všechno jim mělo být jasné, ale – hřích velmi silným způsobem zatemňuje naši mysl. Duch vzpoury, který v sobě člověk pěstuje, se těžko potlačuje a často se stává, že události nabereu rychlý spád.

Máš sklon závidět těm, kdo zastávají určité postavení? Co se můžeme naučit od Krista? Co nám může pomoci zvítězit nad těmito pocity?

PAMÁTNÍKY (ZNAMENÍ, PŘIPOMÍNKY)

Během archeologického výzkumu v Palestině se nenašlo mnoho písemného materiálu (kromě svitků od Mrtvého moře), a přece se Písmo zmiňuje o různých památnících jako viditelných znameních, které měly Izraelcům neustále připomínat jejich význam. V Gn 28,11–22 například čteme, že Jákob postavil kamenný pomník, jenž měl připomínat smluvní zaslíbení, které Bůh dal jemu a jeho potomkům.

Jakým způsobem se měla tato vzpoura proti Mojžíši a Áronovi uchovat v paměti lidu? Nu 17,1–5 (16,36–40 PBK)

Většina památníků, o kterých čteme ve Starém zákoně, připomínala Izraelcům Boží vůli, jeho dobrotu, milost a smluvní požehnání. Pozornost člověka napřimovaly k Pánu Bohu, k Hospodinu – jako například duha po potopě (Gn 9,13), obřízka (Gn 17,10–17), svátek Paschy (Nu 9,1–14), třásně na šatech (Nu 15,38–41) anebo pamětní kameny, které Jozue postavil při přechodu přes Jordán. (Joz 4,3–9)

Naproti tomu, měděné pláty na nádvoří byly „výstražnou připomínkou“. Měly varovat člověka, který nebyl Áronovým potomkem, před snahou svévolně si osvojit kněžský úřad. V širším smyslu měli lidu připomínat, co se stane, když si lidé – zdůvodňující vlastní chamtivost, ctižádost a touhu po moci – vzbouří proti Bohu. Byl to památník, který lidi varoval, aby nebyli jako Kórach a jeho stoupenci. (Nu 16,40)

Jaké jiné památníky nacházíme v Bibli a co bylo jejich účelem? Podívej se například na Ex 20,8–11; Nu 31,54; Mt 26,13 a L 22,19. V jakém smyslu byly i zvířecí oběti jistým druhem památníku?

Která Boží zaslíbení si pamatuješ? Proč je dobré si je stále připomínat?

MEZI ŽIVÉ A MRTVÉ

Boží trest postihl Kóřacha, Dátana, Abíramova a 250 předních mužů. Některé strávil oheň, který padl přímo z nebe, zatímco ostatní pohltila země. Co víc mohl Hospodin udělat, aby ukázal své spravedlivé rozhořčení nad tak otevřenou vzpourou a odpadnutím? Poučili se z toho Izraelci?

Přečti si Nu 17,6–15 (16,41–50 – PBK). Co nám chtějí tyto verše říci o padlé lidské přirozenosti? V čem se obvinění lidu podobalo obvinění Kóřacha a ostatních?

Tyto verše nám chtějí ukázat, že duch vzpoury mezi lidem se s Kóřachem nevytratil. Zůstal v táboře – a to po všem, co se stalo. Sotva dokážeme pochopit, jak se mohl někdo takto zachovat zvláště poté, čeho byli právě svědky. Opět nám tento příběh chce ukázat, že když sklouzneme na cestu vzpoury odpadnutí, brzy zjistíme, že děláme některé velmi nerozumné a bláznivé věci. Proto je důležité, abychom – s pomocí Boží milosti a spolehnutím se na jeho zaslíbení (1 K 10,13) – skoncovali s těmito postoji dřív, než se jim podaří nás zničit.

Přečti si Nu 17,13 (16,48 – PBK). Co znamená myšlenka, že Áron se postavil mezi mrtvé a živé? Jak na pozadí tohoto obrazu lépe chápeme, co udělal Ježíš pro nás?

Na tomto světě existují dva druhy lidí – živí a mrtví. Nejsou tím myšleni fyzicky mrtví, ale duchovně. „Kdo v něho věří, není souzen. Kdo nevěří, je již odsouzen, neboť neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího.“ (J 3,18) Ježíš stojí mezi živými a mrtvými; tvoří hranici, přechod od jedněch k druhým. Jen skrze něj můžeme přejít ze smrti do života.

Patříš mezi živé?

ÁRONOVA HŮL

I když tisíce lidí zemřely ve vzpouře vyvolané Kórachem, Hospodin věděl, že otázka vůdcovství v kněžství ještě není vyřešena. I přes silné a bolestné tresty, které stihly vzbouřence, Bůh musel vědět, že lidé ještě nejsou spokojeni. Plným právem je mohl všechny zahladit, i když po něčem takovém nikdy netoužil. Po všem, co se stalo, byl Hospodin ochotný dále pracovat s těmito lidmi a zjevil jim svoji zachraňující milost.

Přečti si Nu 17,16–28 (17 – PBK) a odpověz na následující otázky:

Co bylo příčinou tohoto trestu?

V jakém smyslu měl tento trest předejít další vzpouře a následnému odsouzení?

Jak reakce lidu ukazuje, že nakonec zřejmě pochopili, že kněžími mohou být jen určití lidé?

Neexistoval způsob, jak mohli tento zázrak – že Áronova hůl rozkvetla a dozrály na ní mandle – popřít. Izraelci museli přiznat, že tento zázrak ve svatostánku vykonal Bůh, který jednou provždy ustanovil Árona a jeho potomky za kněze Hospodinovy svatyně. Tragédií je, že než dospěli k tomuto bodu, stálo je to mnoho utrpení. Úžasné je, že Hospodin byl pro ně ochotný udělat dokonce něco navíc, aby je „pozvedl“ a opět uvedl na správnou cestu.

Z našeho pohledu bychom Izraelce snadno odsoudili. Jak to však dopadne, když se každý podíváme na sebe? (2 K 3,15) Proč tak těžko chápeme to, co nás Bůh chce naučit? Proč mu nedokážeme důvěřovat, i když dostaneme víc než dostačující důkaz Boží lásky a milosti? Proč se stále dopouštíme stejné chyby? Proč je tak důležité, abychom se nesnažili omlouvat své chyby?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Na úsvitu dějin si přečti kapitolu Kórachova vzpoura (NUD 185–189; PP 395–405). „Vzpoua a odpadnutí jsou ve vzduchu, který dýcháme. Budeme jimi zasaženi, pokud se ve své bezmocnosti vírou zcela nespolehneme na Krista. Jestliže se lidé dají tak snadno svést, jak obstojí, až se bude satan vydávat za Krista a dělat zázraky? Koho nesvedou jeho nepravdy? Satan bude tvrdit, že je Kristus. Bude předstírat člověka Ježíše Krista a zjevně dělat skutky, které konal Kristus. Co zabrání Božímu lidu vzdát úctu falešnému Kristu? ‚Kdyby řekli: Tady je – nechodte... , nevycházejte... ‘

Pravdy musí být jasně pochopeny. Ti, kteří přijali pravdu, v ní musí být zakotveni. Pak jejich loďka vydrží v bouři i vichřici, protože ji pevně drží kotva. Podvodů bude víc a budou silnější, avšak my jsme povoláni nazvat vzpoua pravým jménem. Máme stát v celé výzbroji.“ (E. G. Whiteová v 1 BC 1114)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jakými způsoby nás hřích klame? Podle čeho zjistíme, že jsme byli oklamáni? (Nepatří snad k hříchu i to, že si namlouváme, že nejsme oklamáni?) Jaký úkol sehrává Bible v odpovědi na tuto otázku? Jak nám mohou pomoci druzí lidé?**
- 2. V tomto úkole jsme hovořili o přímé a otevřené vzpouře. Jakými dalšími způsoby se tento duch může projevit mezi námi? Jak můžeme zjistit, jestli se mezi námi nějaká vzpoua projevuje, zvláště když se často skrývá za masku, která v nás budí dojem, že se v podstatě nebouříme, ale zastáváme to, co je správné? Je možné to nějak rozlišit?**
- 3. Proč jsou důležité náboženské i sekulární památníky? Co představují některé památníky v naší kultuře?**

Shrnutí

Vzpoua Kóracha a jeho společníků proti Mojžíši a Áronovi byla v jejich srdci tak zakořeněná, že Bůh je samotné i jejich následovníky musel zahladit zemětřesením a ohněm. Tento příběh slouží jako výstraha před závistí a žárlivostí. Stejný účel měly i měděné plechy na oltáři. Pokud se budeme modlit za představitele církve a myslet na to, co Bůh vykonal i pro nás, můžeme se uchránit vnitřních problémů, které trápily starověký Izrael během Kórachovy vzpoury.

KNĚŽÍ A LÉVIJCI

Texty na tento týden: Nu 18 a 19; 1 Pt 2,9; Zj 14,6–12

Základní verš

Hospodin řekl Áronovi: „...Tvůj podíl i tvé dědictví uprostřed Izraelců jsem já.“ (Numeri 18,20)

Po Kórachově vzpouře a nové volbě skrze Áronovu hůl bylo nevyhnutelné zdůraznit, že kněží a lévijci mají odlišné úkoly. Každý z nich měl plnit Bohem mu svěřené poslání. Hospodin určil jasnou hranici. I když jejich poslání a úkoly, které s tím souvisely, jsou už dávno minulostí, poučení si z nich můžeme vzít i my dnes.

Všimněme si například, jak vážné byly tyto úkoly. Měli bychom si uvědomit, jak vážné máme brát své poslání, ať už je jakékoli.

Zajímavé též je, jak byli tito lidé navzájem závislí jeden na druhém a na národu jako celku. Určitě to má co říci i nám, kteří tvoříme jedno tělo – církev.

Svoji pozornost budeme věnovat v těchto kapitolách i úloze milosti, zvláště pokud jde o dary, které tito lidé dostávali, aniž by se o ně jakýmkoli způsobem zasloužili. Toto postavení dostali od Boha; oni sami si ho žádným způsobem nezasloužili.

Jak úžasný symbol evangelia!

ROZDĚLENÍ PRÁCE

„Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země. Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým. To jsou slova, která promluvíš k synům Izraele.“ (Ex 19,5.6)

Jak máme tato slova vztáhnout na sebe – jako na církev povolanou nést světu poselství? Je toto povolání bezpodmínečné? 1 Pt 2,9; Zj 14,6–12

V Nu 18,1 chtěl Hospodin věřící lid ujistit, že nezemřou, jestliže budou přicházet do svatyně prostřednictvím vyvolených kněží, kteří budou prostředníky mezi nimi a Hospodinem. Kněží, na rozdíl od ostatních lévíců, nesli zodpovědnost za to, aby se nikdo nepovoláný nepřiblížil ke svatostánku, a tak ho poskrnil. Uklidnily se tak obavy celého společenství z toho, že když přijdou do blízkosti svatostánku, hrozí jim smrt.

Přečti si Nu 18,1–7. Jaké rozdílné úlohy dostali tito muži?

Je důležité si všimnout, že i když celý národ měl být „královstvím kněží“, jen některým bylo dovoleno plnit určité úkoly, jak to vidíme v tomto případě, kdy byli lévijci a Áronova rodina odděleni od ostatního lidu a potom byla Áronova rodina oddělena od ostatních lévíců. Je zřejmé, že v novozákonní době bylo dělení posláním – jak to vidíme v případě lévíců – zrušeno. Přesto i v Novém zákoně čteme, že v církvi byly rozličné úkoly. (1 K 12,28–31; Ef 4,11)

Jaké jsi dostal dary? Jak je můžeš lépe využívat ve službě svému sboru?

DARY PRO SLUŽBU

Když čteme Boží pokyny v Nu 18,1–7, je zde několik nápadných myšlenek. Zprvė, Hospodin dává jasně najevo, že je to on, kdo ustanovuje lidi do těchto postavení. Nejspíše to zdůrazňuje kvůli předešlým problémům nejen s Kóráchem a jeho stoupenci, ale i s Mirjam a Áronem. Po jasném rozdělení úkolů již nevzniknou žádné pochybnosti o tom, proč byli uděleny právě těmto lidem. Svě postavení zastávají proto, že je tím pověřil Bůh.

Všimněme si také důvodu, proč Hospodin úlohy kněžů a lévíců rozdělil. Stalo se tak proto, „aby už na Izraelce nedolehl hrozný hněv“ (v. 5). Opět v tom vidíme Boží milosrdenství – a to i přes tak velký trest. Bůh chce zachránit svůj lid, ne jej odsoudit a zničit. Celý plán spasení, od začátku až do konce, zjevuje Boží touhu vykoupit hříšné padlé bytosti ze záhuby, kterou s sebou hřích přináší. (J 3,16–18)

Jaký termín je použit k popisu toho, čím jsou lévici pro kněžský úřad a čím je kněžský úřad pro Áronovu rodinu? Jaké poučení z toho pro nás vyplývá?

Když hovoříme o daru, máme na mysli něco, co jsme si nezasloužili ani nezískali. Dostáváme ho zcela z milosti. Bylo to privilegium, které tito lidé dostali ne proto, že by si to nějakým způsobem zasloužili, ale prostě jen z Boží milosti a prozřetelnosti. Nakonec, Hospodin potřeboval někoho, kdo by tuto práci vykonával, a ve své moudrosti vybral právě je.

S tímto úkolem je samozřejmě spojená i zodpovědnost. Šlo přece o otázky života a smrti, ať už tělesné, anebo duchovní, protože svatyně byla místem, kde přebýval Bůh na zemi. Svatyně byla také symbolem toho, co vykoná Ježíš tady na zemi a ve své službě v nebi. (Žd 9) V symbolech a předobrazech se v miniaturní podobě odehrávaly události Golgoty. Na vahách byl věčný úděl lidí. Z toho vyplývala vážnost, jakou Hospodin připsal poslání, které svěřil těmto lidem.

Zamysli se nad svými dary, ať už jsou jakékoli. Bez ohledu na to, jak těžce musíš pracovat na jejich zdokonalení, stále jsou to dary – něco, co jsi dostal od Boha. Co děláš s dary, které jsi dostal? Používáš je pro sebe, anebo pro dobro druhých a k podpoře Božího díla? Nepotřebuješ se nad tím vážně zamyslet a něco změnit?

PODPORA SVATYNĚ

Poté co Hospodin jasně oddělil dvě skupiny „náboženských pracovníků“, dává příkazy týkající se otázky jejich finanční podpory. Pracovali očividně na „plný úvazek“.

Přečti si Nu 18,8–20. Co se tě z těchto veršů týká nejvíc?

V těchto verších nacházíme mnoho zajímavých myšlenek. Můžeme si například všimnout, jak úzce spojuje Hospodin oběti přinesené jemu s tím, co dostávali kněží. To znamená, že i když oběti a dary byly věnovány Bohu, on je dal kněžím. Oběti přinesené Hospodinu byly současně přineseny kněžím. Svědčí to o úzké souvislosti mezi Hospodinem a kněžími, kteří sloužili jako prostředníci mezi Bohem a lidem.

Zároveň v tom vidíme i lidskou stránku kněží. I když měli privilegované postavení, byli závislí na lidech, kteří se starali o jejich obživu. Bezpochyby to, že jim lidé přinášeli nejlepší olej, mošt a obilí, kněžím neustále připomínalo jejich závazek sloužit věrně těmto lidem a nezneužívat postavení, které jim bylo svěřeno.

Vykoupit dítě nebo zvíře penězi byl jeden ze způsobů, jak chtěl Hospodin přiblížit Izraelcům myšlenku zástupnosti. Jednoho dne dá Kristus svůj život jako zástupnou oběť za hříšníky. (1 Pt 1,18.19) Sůl, přidávaná ke každé oběti, symbolicky naznačovala stálou platnost Boží smlouvy s jeho lidem. (Lv 2,13)

Jakou zodpovědností jsi byl pověřen? Jak věrně plníš úlohy, v kterých se druzí na tebe spoléhají? Jak bys je mohl vykonávat lépe?

DESÁTKOVÝ SYSTÉM

I když pokolení Léviho nebylo přiděleno žádné území, dostali 48 měst, z nichž 13 patřilo rodinám kněží. (Joz 21,19.41) Hospodin prohlásil, že on sám je jejich „podíl i dědictví“ (Nu 18,20)

Lévijci a kněží dostávali podíl z obětních darů. Jaký další plán Hospodin připravil, aby se postaral o kněží a lévijce? Nu 18,21–32

Bylo starověkou praxí vrátit desetinu z příjmu Hospodinu. (Lv 27,30) Poprvé se o tom v Bibli dočítáme, když Abraham odevzdal desetinu Malkisedekovi, králi a knězi Šálemu. (Gn 14,18–20; Žd 7,1.2) Jákob slíbil Hospodinu, že mu dá desetinu ze všeho, co v budoucnosti získá. (Gn 28,22) Nyní Hospodin upravuje používání desátku a dává ho na zaopatření celého lévijského pokolení, včetně rodin kněží.

Dokonce i lévijci, kteří dostávali desátky, odevzdávali desátky – a ty patřily Áronovi. Lévijci měli odevzdat to nejlepší z toho, co dostali jako desátky. Desátky tedy sloužily nejen k zaopatření kněží, ale pomáhaly také lévijcům uvědomovat si svoji závislost na Bohu. I oni potřebovali vyjádřit svoji vděčnost věrným odevzdáváním „desátku z desátků“. Jestliže lidé vždy potřebovali pamatovat na to, že jsou závislí na Hospodinu, o co víc to platilo v případě lévijců?

Co vyplývá z verše Nu 18,32 o svatosti povolání lévijců?

V Božím plánu měl každý svoji úlohu, každý musel něco udělat. Posvátný úkol kněží a lévijců se týkal obřadů a služby ve svatyni. Povinností lidu bylo věrně odevzdávat desátek. Vzhledem k tomu, co lévijci i kněží vykonávali pro lid, odevzdávat desátek byla maličkost. V jistém smyslu byly tyto skupiny na sobě navzájem závislé a všichni společně byli závislí na Hospodinu.

ČERVENOHNĚDÁ KRÁVA

Oběť červenohnědé krávy bez vady a bez poskvrny, na kterou dosud nebylo vloženo jho, je nejpůsobivějším obřadem v izraelském svatyněm systému. (Nu 19) Jaké poučení z toho můžeme čerpat?

Tato jalovice měla být červená, což je zřejmě symbol krve – Kristovy krve. Musela být bez vady a poskvrny a nesměla nést dosud jho, což je další symbol ukazující na Krista – oběť bez vady – který přišel dobrovolně vykonat obřad smíření. Ani na něm nespočívalo žádné povinné, závazné jho (břemeno), protože byl zcela nezávislý a nad každým zákonem.

Obětní jalovice byla vyvedena za tábor a zabita. Podobně i Kristus trpěl za branami Jeruzaléma (Žd 13,12; protože Golgota byla za městskými hradbami). Tento obřad měl také ukázat, že Kristus nezemře jen za Hebrejce, ale za všechny lidi. (Ř 5,12–20) Zvěstuje padlému světu, že přišel, aby se stal jejich Vykupitelem. Vyzývá lidi, aby přijali spasení, které jim nabízí.

Když byla kráva zabita, kněz – oblečený v čistém bílém rouchu – nabral na prst trochu její krve a sedmkrát ji stříkl směrem ke svatostánku. Podobně i Kristus ve své vlastní bezhříšné spravedlnosti vylil svoji krev a potom vstoupil do nebeské svatyně, aby tam sloužil za hříšníka. Přinesl svoji krev, aby vykonal obřad smíření Boha s člověkem. (Žd 10,21–23)

Tělo krávy pak bylo na popel spáleno, což znamenalo celou a dostačující oběť. Popel potom sebral člověk neznečištěný stykem s mrtvým a uložil jej na čisté místo mimo tábor. Když později bylo třeba vykonat obřad očišťování, popel posbírali do nádoby s vodou, kterou nabrali z potoka s pramenitou vodou. Takto obřadně očištěný člověk vzal svazek yzopu a obsahem nádoby (očistnou vodou) pokropil nejen stan, kde někdo zemřel, ale i to, co bylo v něm, včetně lidí. Tento obřad měli zopakovat sedmkrát, aby bylo očištěn od hříchu dokonale.

Očistná voda, kterou byl pokropen nečistý člověk, symbolizovala Kristovu krev, která byla vylita, aby nás očistila od morálních nečistot. Opakované kropení znázorňovalo důkladnost díla, které musí být vykonáno za kajícího hříšníka. Očištěno má být nejen nitro člověka, ale dotyčný člověk má usilovat o čistotu ve všech aspektech svého života.

Zamysli se nad svým životem. Které věci potřebují projít očistným procesem? Čeho se ještě stále držíš a proč?

DOPORUČENÉ STUDIUM

„Boží plán s desátkovým systémem je úžasný ve své jednoduchosti a rovnosti. Aby ho člověk pochopil a jednal podle něho, nepotřebuje absolvovat náročnou přípravu. Každý může mít dobrý pocit z toho, že přispívá k rozšiřování zprávy o vzácném díle spasení. Každý muž, každá žena i mladý člověk se může stát Pánovým hospodářem; může být poslem, který plní Boží požadavky a stará se o Boží pokladnu.

Tímto systémem může být dosaženo velkých cílů. Kdyby se jím každý řídil, každý by se stal bdělým a věrným Božím hospodářem. Velké dílo zvěstování posledního výstražného poselství tomuto světu by netrvalo nedostatkem prostředků.“ (GW 223)

Otázky k přemýšlení

1. **Jaké otázky týkající se desátků se dnes v církvi objevují? Proč je odevzdávání desátků tolik důležité nejen pro fungování církve, ale také pro duchovní pohodu toho, kdo je odevzdává?**
2. **Vrať se k části na čtvrtek o hnědočervené krávě. Přemýšlej o tom, co nám říká o Kristově smrti a službě za nás. Proč potřebujeme být očištěni od hříchu? Co Kristus udělal, aby nám umožnil zvítězit nad hříchem?**
3. **Představ si svůj domov. Máš věci, které by bylo potřebné očistit, protože mohou být poskvrněné? Například knihy, DVD, hudbu, časopisy...? Které věci to jsou a proč by ses jich měl vzdát?**
4. **Jak můžeš pomoci druhým – zvláště mladým lidem ve tvém sboru – použít dary, které dostali pro Pána? Jak můžeme nasměrovat ty, co mají dary, správným směrem – tedy aby používali své dary ke správnému účelu?**

Shrnutí

Kvůli Kórachově vzpouře a touze zmocnit se kněžského úřadu Bůh poučil izraelský národ o rozdílech mezi knězi a lévijci. Kněžský úřad byl darem od Boha; lévijci byli darem pro kněze. Obojí bylo podporováno desátky. Popel z červené krávy smíchaný s vodou sloužil ke zvláštnímu obřadu očištění, který představoval Boží milost v očištění člověka od hříchu.

HŘÍCH MOJŽÍŠE A ÁRONA

Texty na tento týden: Nu 20 a 21; J 3,14.15; Jk 4,4–15

Základní verš

Vystup na vrchol Pisgy a rozhlédni se na západ, na sever, na jih a na východ; na vlastní oči se podívej. Tento Jordán však nepřejdeš. (Deuteronomium 3,27)

Po letech putování pouští Izrael konečně dorazil do Kádeš-Barney na jižní hranici zaslíbené země. Po všem, co prožili, po všech lekcích, které je chtěl Hospodin naučit, po všech soudech a trestech, které přišly na ty, co se otevřeně bouřili, by si člověk myslel, že Izraelci budou konečně připraveni a dovolí Bohu, aby využil jejich plný potenciál. Jak však víme, nebylo tomu zcela tak.

Tento týden budeme studovat téma, které se v Bibli stále znovu opakuje: Boží milost a milosrdenství v protikladu k nevěře, hříchu a nevděčnosti jeho lidu. Od Adama a Evy v Edenu až po současnou laodikejskou církev (Zj 3,14–18) stále znovu pozorujeme Boží milost a milosrdenství v zacházení s těmi, kteří se nedožadují splnění zaslíbení o vítězství, víře a svatosti. Současně vidíme Boží ochotu odpustit těm, kteří padli, dokonce i těm, kteří by určité věci měli vědět nejlíp – jako například Mojžíš. V slabé chvíli, když byl netrpělivý a možná trochu arogantní, se přestal dívat na Boha, který pro něj udělal tak mnoho. A když už i Mojžíš padl, co potom my ostatní?

KDYŽ PADNOU VELIKÁNI

Když přestala téct voda v izraelském táboře v Kádeši, měli izraelité velkou příležitost hledat pomoc u Boha. V minulosti se o ně vždy postaral, tak proč by tomu mělo být teď jinak? Oni však rychle zapomněli, jak to bylo kdysi. Přišli za Mojžíšem a Áronem se stále stejnými stížnostmi.

Přečti si Nu 20,1–13. Co přikázal Hospodin Mojžíši udělat a co Mojžíš udělal? Proč tento pokorný, věrný a oddaný Boží sluha projevil tak netypický nedostatek víry a důvěry?

Na jedné straně snadno pochopíme Mojžíšovo zklamání a selhání. Právě pochoval svoji sestru a jistě ještě cítil smutek a bolest z této ztráty. A pak, Mojžíš slyšel v podstatě stejné stížnosti, jako před lety od jejich otců... Nic z toho však neomlouvá jeho jednání v Božích očích.

„Ze skály vytryskl mohutný proud vody, jenže Mojžíš se dopustil velké chyby. Promluvil podrážděně. Řekl: ‚Poslyšte, odbojníci!‘ Toto obvinění bylo sice pravdivé, avšak ani pravda nemá být vyřčena hněvivě nebo netrpělivě. Když je on sám obvinil, zarmoutil Božího Ducha. Bylo zřejmé, že se přestal ovládat. Dal tak lidem příležitost k pochybování, zda v minulosti jednal pod Božím vedením. Nyní našli vytouženou záminku k odmítnutí napomenutí, která Bůh prostřednictvím svého služebníka sesílal.“ (NUD 194; PP 417)

I ten nejvěrnější a nejusilovnější Hospodinův služebník má být opatrný. Tento hřích je horší právě proto, že se ho dopustil někdo, kdo obdržel velké poslání. Kolikrát byl Mojžíš svědkem projevu Boží moci? Stále znovu byl svědkem neuvěřitelného zjevení Pána Boha. A přes to všechno si dovolil upřednostnit sebe před Božím poselstvím.

Vzpomeň si, kdy tě někdo tlačil do kouta, takže jsi udělal něco neuváženého. Jak často sis přál, abys mohl vrátit čas zpět a napravit tuto chybu? Co ses naučil z této své chyby, co ti pomůže neudělat ji podruhé?

ÁRONOVA SMRT

Přečti si Nu 20,23–29. Které myšlenky vynikají v souvislosti s Áronovou smrtí? Co si z toho můžeme vzít pro sebe, ať už děláme jakoukoli práci pro Boha?

Kapitola 20 začíná smrtí Mirjam a končí smrtí Árona. Je jasné, že starší generace vymírá a na její místo přichází nová. Totéž pozorujeme i dnes v církvi. Jedna generace odchází a úkoly přebírá další generace. Vyplyvá z toho jedna klíčová otázka: Do jaké míry se nová generace poučila z chyb, ale i úspěchů generace předešlé?

Všimněme si rozdílu v záznamu o smrti Mirjam a Árona. O její smrti je zmínka v jednom krátkém verši. Máme téměř dojem, že její smrt přišla náhle a nečekaně. Je to v protikladu ke smrti Árona, která byla jasně předpověděna.

Mojžíš, Áron a jeho syn Eleazar vyšli na horu Hór, kde před zraky celého společenství Mojžíš vysvlékl svému bratru kněžské roucho a oblékl ho Eleazarovi. Velmi silným symbolickým způsobem tak znázornil přenesení úlohy z jedné generace na další. I když se Áron zanedlouho „připojil ke svému lidu“, služba a role velekněze musela pokračovat dál. Jinými slovy, dílo a poslání církve je větší a důležitější než jakýkoli muž či žena. Svůj úkol i povinnosti v rámci církve můžeme konat věrně, ale dříve či později ze scény odejdeme a tam, kde jsme my skončili, nastoupí další.

Sotva si umíme představit, jak emocionální byla tato zkušenost pro všechny přítomné. Mojžíš, který viděl, že i on co nevidět zemře, vysvléká svému bratrovci roucho a obléká ho Áronovu synovi. Eleazar stojí před svým otcem a přebírá těžkou zodpovědnost velekněze. Pod horou stojí všichni izraelité a sledují celý obřad.

Kdybys měl zítra zemřít, jaké dědictví a odkaz bys zanechal? Jaký úkol plniš v Božím díle? Jak můžeš lépe využít krátký čas, který ti – stejně tak jako každému z nás (Jk 4,4–15) – zůstává?

HŘÍCH NEVDĚČNOSTI

Protože Edom nedovolil Izraelcům přejít přes své území, museli ho obejít. (Nu 20,14–21) Edomité žili na území, které se rozprostíralo jižně od Mrtvého moře směrem k Akabskému zálivu.

Přečti si Nu 21,1–5. Na co si lid stěžoval? Přemýšlej nad vším, co prožili a čím vším doposud prošli. Můžeme jejich stížnosti nějak omluvit?

I když si mohli myslet, že mají důvod k reptání a stížnostem, Hospodin s tím očividně nesouhlasil. Vždyť každý den své cesty prožívali zázrak Božího milosrdenství. Měli tolik vody, kolik potřebovali, dokonce i na poušti; jedli chléb z nebe – „andělský chléb“ (Ž 78,25); byli v bezpečí a pod ochranou mraku (který jim poskytoval stín) přes den a sloupu ohně v noci. Určitě měli své zápsy, své problémy a své strachy, podobně jako my. Ale jde o to, že když se soustředili jen na tyto problémy, zapomněli na požehnání, kterými je Bůh už tak dlouho obdarovával. Jejich problém byl zřejmě v tom, že si přestali vážit Božího milosrdenství, milosti a péče a začali je brát jako samozřejmost. Když začneme brát věci jako samozřejmost, velmi snadno se může stát, že na ně zapomeneme.

Které věci bereš v životě jako samozřejmost? Proč je to tak nerozumné?

Existuje jediný lék – den co den děkovat Bohu za všechno, co nám dává. To je důvod, proč je tak důležité Boha oslavovat. Bůh nepotřebuje naši chválu; my potřebujeme Boha oslavovat nejvíc, jak dokážeme. Tím si stále připomínáme, za co všechno musíme být Bohu vděční.

Napiš svůj osobní oslavný žalm. Vyjmenuj v něm všechno, za co můžeš být vděčný. Představ si, že by sis ho každý den zazpíval. Jak tě to může ochránit před hříchem nevděčnosti a nebezpečnou pastí, do které tě může tento hřích přivést?

OHNIVÍ HADI

I když si lidé mysleli, že mají oprávněný důvod si stěžovat, je jasné, že Hospodinu se jejich nespokojenost nelíbila. Po všech letech na poušti, po letech, kdy viděli, jak Bůh mezi nimi působí, nedělali nic jiného než si stále stěžovali na to, že je přivedl na poušť, aby tu zemřeli! Není divu, že Hospodin už toho měl dost. Nejhorší na jejich stížnostech bylo to, že nedávno zvítězili nad Kenaanci.

Přečti si Nu 21,5–9. Opět vidíme Mojžíše v roli prostředníka. Proč, zvláště teď, lid potřeboval prostředníka?

V Palestině žije asi 35 druhů hadů. Někteří jsou velmi jedovatí. Jedovatí hadi, kteří zaplavili poušť, jsou pojmenováni jako „ohniví hadi“, a to kvůli strašným účinkům, které vyvolalo jejich uštknutí. Když se Boží ochraňující ruka od Izraele vzdálila, tato jedovatá stvoření napadla velký počet lidí. Jinými slovy, nebylo to tak, že by Bůh poslal hady na Izraelce; spíše je přestal chránit a oni museli nést důsledky.

Jak dává Ježíš do souvislosti tento příběh o hadech s plánem spasení? V jakém smyslu jsme všichni uštknuti ohnivými hady? J 3,14.15

Bronzový had sám o sobě nemohl zastavit štípání a zabránit smrti. Lidé se na něj museli podívat. Museli se rozhodnout poslechnout a potom přijmout požehnání tohoto opatření. Podobně i Ježíšova smrt nepřinese automaticky světu spasení; jeho smrt je prostředkem spasení. Tak jako na poušti lidé museli pohlédnout, i my se musíme podívat na Ježíše a věřit, abychom mohli přijmout, co nám tak ochotně nabízí.

Jak se ve tvém životě projevila Kristova uzdravující moc? Které další rány a bolesti mu potřebuješ přinést, aby tě potěšil, uzdravil a dal sílu jít dále i přes to, co se ti zdá být nepřekonatelné?

PRVNÍ VÍTĚZSTVÍ

Téměř před 40 lety se Izrael pokoušel právě na tomto území zaútočit na Kenaance a utrpěl těžkou porážku. (Nu 14,40–45) Tato generace už v průběhu 40letého putování pouští vymřela. Nyní byla připravena nová generace nastoupit na místo, kde stará skončila.

Přečti si Nu 21,10–33 a odpověz na následující otázky:

Co Izraelci slíbili emorejskému králi Síchonovi? Co mu tím nabízeli?

Kdo zaútočil na koho?

Jaký rozdíl byl v tom, jak Izraelci reagovali na krále Síchona a na krále Óga?

„Edómci byli potomky Abrahama a Izáka. Kvůli těmto svým služebníkům jim Bůh dal za dědictví horu Seír. Neměli být vyhnáni, ledaže by se svými hříchy vyloučili z Božího milosrdenství. Hebrejové měli naprosto vyhubit obyvatele Kenaanu, kteří naplnili míru své bezbožnosti. Ale Edómci byli ještě stále kandidáty Boží milosti a mělo se s nimi nakládat milosrdně. Bůh projevuje slitování, dříve než přijdou soudy.“ (NUD 198; PP 434)

Všimni si rozdílu ve strategii vůči těmto dvěma královstvím. Při snaze přejít přes území krále Óga nečteme o žádné zdvořilé žádosti. Hospodin vyhnal krále a jeho vojsko z jejich měst, která byla „opevněna vysokými hradbami s branami a závorami“ (Dt 3,5). Protože byli bez obrany, izraelité – kteří prostřednictvím Mojžíše dostali Boží zaslíbení o vedení – zcela porazili krále Óga a jeho vojsko.

Vítězství nad Síchonem a Ógou, emorejskými králi v Zajordánsku, bylo zvěčněno v písni (Ž 135,10–12; 136,18–26) a paměti národa (Sd 11,18–22).

O čtyřicet let později Izraelci konečně vešli do zaslíbené země. Kolik času promarnili, co všechno museli vytrpět kvůli nedostatku víry a důvěry i přes všechny důkazy o Božím vedení! Kolik vzácného času jsi promrhal, když jsi ve víře nešel vpřed? Jak se můžeš naučit více důvěřovat Božím zaslíbením a potom podle nich jednat?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Na úsvitu dějin si přečti kapitoly Mojžíšovo selhání, Cesta kolem Edómu a Dobyť Bášanu (NUD 193–206; PP 411–437).

„Kristus Nikodéma přitahoval. Když mu objasnil znovuzrození, Nikodém zatoužil je prožít. Jak by toho ale mohl dosáhnout? Ježíš mu na nevyslovenou otázku odpověděl: „Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.“ (J 3,14.15)

To už Nikodém znal. Symbol vyvýšeného hada mu pomohl pochopit Spasitelovo poslání. Když Izraelci umírali na uštknutí jedovatých hadů, přikázal Hospodin Mojžíšovi, aby vyrobil měděného hada a vyvýšil ho uprostřed shromážděného lidu. Potom bylo všem oznámeno, že kdo se na hada podívá, bude žít. Lidé dobře věděli, že had sám o sobě jim pomoci nemůže. Byl symbolem Krista. Stejně jako mělo Izraelce zachránit vyvýšení měděného těla jedovatého hada, měl být i Kristus „v těle, jako má hříšný člověk“ jejich Vykupitelem. . . . Izraelci nemohli pro uzdravení svých ran ani pro odpuštění svých hříchů udělat nic jiného než projevit víru v Boží dar. Měli se podívat, a potom mohli žít.“ (TV 107; DA 174.175)

Otázky k přemýšlení

- 1. Zamyslete se nad příběhem o ohnivých hadech. Přemýšlejte o jednání ve víře. Izraelcům bylo slíbeno, že když se podívají na hada, budou ušetřeni jisté smrti. To se nedá rozumemově vysvětlit. Jejich život závisel na nadpřirozeném zásahu v jejich prospěch. Jak nám to přibližuje plán spasení? Co nám to chce říci o tom, jak bezmocní jsme sami bez Boha, pokud jde o věčný život? Jak by nás to mělo vést k pokoře?**
- 2. Jakým způsobem můžeme – buď jako jednotlivci nebo jako církev – udělat stejné chyby jako Izraelci? Proč je vždy tak těžké vidět své duchovní slabosti?**

Shrnutí

Tato část Čtvrté knihy Mojžíšovy se soustřeďuje na závěr čtyřicetiletého putování. Během smutku za svoji sestru Mirjam se Mojžíš a Áron tak nahněvali, že se dopustili hříchu proti Hospodinu. Později začali reptající společenství štípat smrtonosní hadi. Když se však ve víře podívali na měděného hada, kterého Hospodin přikázal Mojžíši udělat a umístit před ně, byli tělesně i duchovně uzdraveni. Na základě této pokořující zkušenosti Hospodin umožnil Izraelcům dobít Emorejce v Zajordánsku a obsadit jejich území.

„PROROKOVO BLÁZNOVSTVÍ“

**Texty na tento týden: Nu 22–24; Dt 1,30; 20,4; Mt 15,14;
1 K 2,14; 2 Pt 2,14–16; Zj 3,17**

Základní verš

*Kořenem všeho toho zla je láska k penězům. Z touhy po nich někteří lidé
zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení. (1. Timoteovi 6,10)*

Příběh o Bileámovi je obecně známý. Někteří ho v žertu zlehčují: „Když Bůh mohl promluvit skrze Bileámovu oslici, pak nás může oslovit i prostřednictvím toho či onoho...“

Na tomto příběhu však není nic směšného. Bileámovo setkání s Hospodinem je dalším příkladem toho, jak nás může hřích – pokud nad ním nevíťezíme a nezápasíme s ním v Boží moci – dovést na cestu zkázy.

V Novém zákoně je Bileám vzpomenut hned třikrát. (2 Pt 2,15.16; Ju 11; Zj 2,14) Pochopitelně že ani jedna z těchto zmínek není lichotivá. Bileám je v nich zobrazen jako symbol hřichu.

Petr mluví o „prorokovu bláznovství“. Nejde však o bláznovství týkající se pomatenosti, ale spíše o bláznovství člověka, který je natolik hnán chamtivostí, že je ochoten pro peníze udělat všechno, co od něj Balák žádá. Nebere ohled na to, že v Božích očích je to špatné.

Když tak významný prorok, jakým byl Bileám, mohl být takový „blázen“, o co bláznivěji se někdy můžeme zachovat my a udělat něco podobného, jestliže se z jeho příkladu nepoučíme.

BÁZLIVÝ KRÁL

Pokuste se vžít do pozice Baláka, moábského krále. Poblíž jeho země se objevil obrovský zástup, který vyšel z Egypta a který jen zázrakem přežil čtyři desetiletí na poušti. Teď se utábořili na „polích Moábských“ (Nu 22,1), nedaleko od jeho království.

I když tento národ je nijak neohrožoval ani neměl v úmyslu je napadnout, Balák byl nervózní. Bylo to pochopitelné. Jen si vzpomeňte, co Izraelci udělali bášanskému králi Ógovi a emorejskému králi Síchonovi, který kdysi porazil někdejšího moábského krále (Nu 21,26); nemluvě o tom, jak skončili Kenaanci (v. 1–3). Proto není divu, že se bál.

Přečti si Nu 22,1–6. Čeho se král zvlášť obával v souvislosti s Izraelci?

Kdyby byl Izrael opravdu hrozbou, čeho by se měl Balák ve skutečnosti bát? Viz Gn 48,21; Ex 15,1; Dt 1,30; 20,4.

Je zvláštní ironií, že Balák, vyděšený z možného střetu s neporazitelným nepřítelem – jak se domníval – vyhledal proroka, který uctíval právě toho Boha, který byl Bohem národa, jehož chtěl proklít a porazit. Nevíme, zda si uvědomoval, co vlastně dělá. Z našeho pohledu je zřejmé, že byly Balákovy plány hned od začátku odsouzeny k neúspěchu. Člověk se jen diví, proč si nezavolal jednoho ze svých místních proroků, aby prosil moábské bohy o ochranu před Izraelem. Namísto toho pozval proroka pravého Boha. Klíč k objasnění zřejmě nacházíme v Nu 22,6: „Pojď nyní prosím a proklej mi tento lid, neboť je zdatnější nežli já. Snad ho pak porazím a vyženu ze země. Víím, že komu ty požehnáš, je požehnán, a koho ty prokleješ, je proklet.“

Do jaké míry chceš být skutečně závislý na Bohu? Do jaké míry důvěřuješ sám sobě, svým penězům nebo schopnostem? Jak se naučit nespolehat se na sebe a své možnosti, ale na Hospodina? Proč je to pro nás tak těžké? 1 K 2,14

BILEÁM

Kdo byl Bileám?

„Bileám byl kdysi Božím prorokem. Odpadl však a oddal se žádostivosti. Když mu poslové oznámili důvod své návštěvy, dobře věděl, že je jeho povinností odmítnout Balákův úplatek a propustit jeho vyslance. Avšak odvážil se zahrávat si s pokušením a vybídl posly, aby zůstali přes noc.“ (NUD 207; PP 439)

Přečti si Nu 22,7–21. Na první pohled se zdá, jako kdyby Balák stál na straně Hospodina. Když však čteš pozorně, v jakých narážkách je vidět, že si zahrává s pokušením?

Bileám naléhal na posly, aby u něho přenocovali. Prohlašoval, že jim nemůže dát jednoznačnou odpověď, dokud se neporadí s Hospodinem. Bileám si musel uvědomovat, že jeho kletby Izraeli neublíží, protože znal – nebo přinejmenším měl znát – Hospodina. Opravdu se ho nepotřeboval ptát. Nejspíše se k tomu rozhodl v naději, že dostane jinou odpověď. Ať už tomu bylo tak nebo jinak, tím, že je zdržel, i když je měl nechat odejít, se vystavil pokušení. Konečně, tito muži přišli s „odměnou pro věštce“ (v. 7).

Všimněte si, co se stalo při druhém pozvání, kdy se slibovaná odměna ještě navýšila. Bůh mu nakonec řekl, že když už ho přišli ti muži pozvat, má jít s nimi, ale bude mluvit jen to, co mu Bůh poví. (v. 20) Časně ráno Bileám osedlal svoji oslici a spolu s moábskými velmoži se vydal na cestu. Přestože předstíral věrnost a tvrdil, že se nedá za žádnou cenu uplatit, toužil po odměně, která mu byla nabídnuta.

Přečti si 2 Pt 2,14–16. Jak hodnotil Petr Bileámovo chování? Jakou výstrahu v tom pro sebe nacházíme? Proč je tak snadné zdůvodnit si hřích takovým způsobem, že se nám pak nezdá až tak hříšný?

NEOBVYKLÝ KONFLIKT

Rozhodnut získat odměnu, kterou mu král nabídl, se Bileám vydal s muži na cestu do Moábu. I přes všechna Bileáмова vyznání o věrnosti, kterým možná sám věřil, Bůh věděl, po čem jeho srdce touží, a zasáhl.

Přečti si Nu 22,22–34 a odpověz na následující otázky:

Jaký symbolický význam může mít to, že němé zvíře vidělo Hospodinova posla, kdežto Bileám, považovaný za Božího proroka, jej neviděl? Viz Sf 1,17; Mt 15,14; Zj 3,17.

Přečti si Bileámovu první odpověď, poté co na něj oslice promluvila. Co tato Bileámová nerozumná odpověď prozrazuje o jeho srdci a touze po bohatství? Co by asi většina lidí udělala, kdyby s nimi začalo rozmlouvat zvíře?

Jak nám tento příběh zjevuje Boží milost, a to i vůči Bileámovi?

O tomto zvláštním biblickém příběhu se toho už mnoho napsalo. Různí komentátoři podávají různé výklady zaznamenané události. Jedno se však zdá jasné: Bileám byl člověk, který měl zvláštní spojení s Hospodinem. Bůh s ním rozmlouval jako s někým blízkým. A přece – i když měl osobní kontakt s Bohem – Bileám byl rozhodnut udělat to, co si umínil.

„SMRT LIDÍ PŘÍMÝCH“

Po příhodě s oslicí Bileám pokračoval na příkaz posla v cestě, aby se setkal s Balákem. Je zajímavé, že Balák přivedl Bileáma na Baalova posvátná návrší. (Nu 22,41) Zdá se, že pohané na Blízkém východě stavěli své svatyně na vrcholech pohoří, aby byli blíže k bohům, které chtěli ovlivnit. Bileám přikázal králi postavit na tomto místě sedm oltářů a obětovat na nich sedm býků a sedm beranů.

Přečti si, jaká slova o Izraeli vložil Bůh Bileámovi do úst. Jaké silné poselství a požehnání v nich nacházíš? Jaká je v těchto slovech naděje pro nás? Viz Nu 23,5–10; 1 K 15.

„Bileám spatřil rozmach a blahobyt pravého Božího Izraele až do konce času, zvláštní přízeň Nejvyššího, která provází ty, kdo ho milují a bojí se ho. Viděl jak je podpírá Boží paže, když vstupují do temného údolí stínu smrti. A spatřil je, jak vycházejí ze svých hrobů, korunováni slávou, ctí a nesmrtelností. Viděl vykoupené, jak se radují v neutuchající slávě přetvořené země. Když spatřil korunu slávy na hlavě každého z nich a hleděl do budoucnosti na jejich věčně šťastný život, pronesl vážnou modlitbu: ‚Kéž umřu smrtí lidí přímých, kéž je můj konec jako jeho!‘ (Nu 23,10)“ (NUD 211; PP 447)

Co znamená zemřít „smrtí lidí přímých“? Jaký jediný způsob existuje, jak zemřít takovouto smrtí? Ř 3,20–24

Tato slova vyřčená Bohem o jeho starověkém lidu jsou odrazem zaslíbení evangelia o Božím lidu každé doby – zaslíbení věčného života prostřednictvím spravedlnosti Ježíše Krista. Nikdo z nás není spravedlivý; nikdo z nás nežije a neumírá natolik spravedlivý, aby byl vysvobozen z hrobu. To dokáže jen spravedlnost Ježíše Krista, která je nám udělena vírou. Tady, ve Čtvrté knize Mojžíšově, v příběhu o Bileámovi, nám Bůh zjevuje zaslíbení spasení prostřednictvím Ježíše.

HVĚZDA A ŽEZLO

Představ si, jak byl asi král zaskočen, když Bileám začal žehnat Izraelským. I když ho to nahněvalo, nechtěl se tak snadno vzdát. Vzal proroka na jiný vrchol pohoří, odkud bylo možno spatřit jen malou část izraelského tábora. I tady na příkaz Bileáma Balák postavil sedm oltářů a obětoval sedm býčků a beranů. Bileám se už nepokoušel zaklínat, jako předtím. (Nu 24,1) A znovu, namísto toho, aby na přání proklínal, za což byl Balák ochoten tolik zaplatit, Bileám – veden Bohem – vyřkl další požehnání nad Izraelem. Potřetí nechal Balák na dalším vrcholu postavit sedm oltářů a obětoval na nich, ale Bileám už věděl, že nemá smysl prosit Boha o dovolení použít na Izrael zaklínadla. Hledě na izraelský tábor z třetího zorného úhlu, opět národ požehnal. (Nu 23,27–30; 24,1–10) Rozzlobený Balák ho poslal domů, protože nedokázal proklít Izrael.

Přečti si Bileámovo proroctví zaznamenané v Nu 24,15–17. Čeho se toto proroctví týkalo a jak se naplnilo? Gn 49,10; Mt 2,1.2

Biblisté už dávno viděli v těchto slovech mesiášskou předpověď o přicházejícím Vykupiteli, Ježíši Kristu. Hvězda (světlo) a žezlo (moc) jsou výstižnými symboly pro Ježíše. I když Bůh použil obrazy, které dávaly těm, kteří je tehdy slyšeli, jasný smysl, přesto je v tomto proroctví vyjádřen princip Kristovy moci a vítězství, který platí pro celý svět. Ježíš je světlo světa a jeho zákonitý vlastník; bez ohledu na to, jaké jsou lidské plány, nakonec ho celý svět uvidí jako vítěze. (Iz 45,23; Ř 14,11; Fp 2,10)

I když na tomto světě vládne nespravedlnost, máme zaslíbení, že Bůh a spravedlnost nakonec zvítězí. Jak ti toto zaslíbení pomáhá vyrovnat se s nespravedlností, se kterou se v životě tak často setkáváš?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Na úsvitu dějin si přečti kapitulu Balák a Bileám (NUD 207–213; PP 438–452) a v knize Myšlenky o naději kapitoly Blahoslavenství a Duchovní význam zákona (MN 12–48; MB 6–78).

„Ten, kdo špatně nakládá se zvířaty, protože je má ve své moci, je zbabělec a tyran. Mnozí si neuvědomují, že jejich krutost jednou vyjde najevo. Vždyť přece ubohá němá zvířata nemohou prozradit! Ale kdyby se těmto lidem otevřely oči, viděli by Božího anděla, jak stojí jako svědek, aby proti nim svědčil u nebeského soudu. Přichází den, kdy bude vynesena soud proti těm, kdo zneužívají své moci nad Božími tvory“ (NUD 209; PP 443).

Otázky k přemýšlení

1. Jaké další naučení si můžeme vzít z příběhu o Bileámovi? Co se například dovídáme o Boží svrchovanosti, o svobodné vůli člověka a Boží prozřetelnosti nebo o lidské hříšnosti?
2. Zamysli se nad myšlenkou „smrti lidí přímých“. Kdybys měl dnes zemřít, bylo by to „smrtí přímých“?
3. Peníze mohou mít špatný vliv ve všech oblastech života, včetně náboženské. Jak můžeme jako křesťané chránit sebe, svoji víru, sbor a církev od možného špatného vlivu peněz?
4. Přečti si Ju 11 a Zj 2,14. To jsou další novozákonní odkazy na Bileáma. Jak nám tyto verše pomáhají lépe pochopit, kde udělal Bileám chybu?

Shrnutí

Zpráva o Bileámově pokusu proklít Izrael za bohatství a pocty odhaluje jeho chamtivost a lakomství. Před touto hříšnou lidskou vlastností nás varuje desáté přikázání. Nikdo z nás není vůči ní imunní, ani vůči žádnému jinému hříchu, který – pokud ho s Boží pomocí nepřemůžeme – nás nakonec zničí. Proto je velmi důležité, abychom se poučili z Bileámových chyb.

HŘÍCH NA HRANICÍCH ZASLÍBENÉ ZEMĚ

Texty na tento týden: Nu 25 a 31; Dt 21,10–14; 1 K 10,1–14; Zj 2,14

Základní verš

Ani se neoddávejme smilstvu, jako někteří z nich, a padlo jich za jeden den třidvacet tisíc. (1. Korintským 10,8)

Také v tomto příběhu se setkáváme s myšlenkou, která se táhne celou knihou Numeri – i přes mocné a jasné Boží vedení jeho lid znovu dělá špatná rozhodnutí, opět projevuje nedostatek víry a upadá do vzpoury a neposlušnosti. Od samého začátku, kdy Izraelci vyšli z egyptského otroctví, je Bůh chtěl přivést do zaslíbené země; oni však svými nesprávnými rozhodnutími velmi ztěžovali splnění Božího záměru.

Není pochyb o tom, že tak jako se záměr Boží prozřetelnosti splnil tehdy, splní se i v budoucnu. Bůh přivedl svůj starozákonní lid do zaslíbené země a stejně tak dovede k cíli i nás. Oč by bylo lepší, kdybychom s ním spolupracovali, než se stavěli proti jeho záměrům.

V tomto úkolu se budeme zabývat jedním z největších selhání víry v celých starozákonních dějinách – o odpadnutí v Šitímu. I když k němu došlo před tisíci lety, v jiné kultuře a za zcela odlišných okolností, najdeme v něm duchovní paralely, které důrazně varují Boží církve stojící na hranicích zaslíbené země.

SVODY

V Nu 25,1 čteme: „Když Izrael pobýval v Šitímu, začal lid smilnit s Moábkami.“ Jde o prosté konstatování skutečnosti. Co z těchto slov však vyplývá?

Text říká, že „Izrael pobýval v Šitímu“. To znamená, že nikam neputovali. Odpočívali. Dali si „pohov“, protože právě skončili řadu úspěšných výprav – porazili Kenaance (Nu 21,1–3), Emorejce (v. 21–31) i lid, kterému vládl bášanský král Óg (v. 33–35). Nyní byli na hranicích zaslíbené země, zbývá jim jen přejít přes řeku Jordán.

Po mnohých chybách a porážkách se události konečně vyvíjely celkem příznivě. Nehrozilo jim žádné bezprostřední nebezpečí od nepřátelských vojsk, které porazili a rozehnali. A tak si mohli dovolit „vypnout“.

Přečti si Nu 25,1–3. Jak došlo k tomuto odpadnutí? Jak se mohlo stát něco tak strašného?

Sex, jídlo, modloslužba – to všechno na ně čekalo na březích Jordánu. Podle toho, co čteme v těchto verších, nejprve navázali sexuální vztahy se ženami, což očividně prolomilo bariéry. Pak je tyto ženy pozvaly, aby obětovali jejich pohanským bohům, a nakonec se jim klaněli a uctívali je.

Zdá se nám těžko pochopitelné, jak se vůbec mohlo něco takového stát. Izraelci přece museli dobře vědět, co si mohou dovolit, a co je jim zapovězeno! Nejprve začali s těmito lidmi jen opatrně navazovat kontakty, postupně se však stýkali čím dál víc. Pomalu, ale jistě ztráceli zábrany – a dřív, než si to uvědomili, byli polapeni vlastní žádostivostí. Zdálo se jim, že si mohou dovolit všechno.

Pokud si myslíme, že jsme méně přístupní svodům hříchu, klameme sami sebe.

Přečti si 1 K 10,1–14. Jak můžeme vztáhnout poučení z tohoto příběhu na sebe? S jakými pokušeními se dnes setkáváme? Jaké zaslíbení si můžeme přisvojit z těchto slov?

**Přečti si Zj 2,14 a Nu 31,16. Co se vlastně stalo s Izraelem v Šitímu?
Jak nám tyto verše pomáhají pochopit, proč zhřešili?**

Když se nepřátelům Izraele nepodařilo dosáhnout úspěchu bojem, vyzkoušeli jiný způsob – a sklidili úspěch. V životě nás čeká mnoho nástrah: Pokud žijeme ve víře a poslušnosti, mnohé dveře hříchu, svodu a záhuby zůstanou zavřené. Jestliže však přestaneme dělat to, co bychom měli, hrozí nám nebezpečí. Proto je tak důležité držet se na cestě poslušnosti.

„Na Bileámův návrh dal moábský král vystrojit velkou slavnost na počest kenaanských bohů. Bylo tajně umluveno, že Bileám přemluví Izraelce k účasti. Považovali ho za Božího proroka, a tak mu nedělalo žádné problémy uskutečnit svůj záměr. Velké množství lidí se spolu s ním přišlo podívat na slavnost. Omámeni hudbou a tancem a okouzlení krásou pohanských vestálek, odložili svou věrnost Hospodinu. Víno otupilo jejich smysly a strhlo zábrany. Přestali se ovládat. Poté, co své svědomí poskvrnili pohledem na oplzlé výjevy, byli vedeni k tomu, aby se poklonili modlám, přinesli oběť na pohanských oltářích a zúčastnili se ponižujících rituálů.

Tento jed se jako smrtelná nákaza rozšířil po celém izraelském táboře. Muži, kteří byli schopni vítězit v bitvách, byli poraženi Istí žen. Zdálo se, že lid je zaslepen. Vládcové a vedoucí byli mezi prvními, kdo zhřešili, a provinilo se tolik lidí, že se odpadnutí stalo celonárodní záležitostí. „Tak se Izrael spřáhl s Baal-peórem.“ (Nu 25,3) Než si Mojžíš všiml šířícího se zla, nejenže se Izraelci zúčastnili smyslné bohoslužby na hoře Peór, ale pohanské praktiky se dostaly do izraelského tábora. Staříčkový vůdce byl naplněn rozhořčením a Bůh vzplanul hněvem.“ (NUD 214.215; PP 454.455)

Čas od času se i dnes setkáváme se stejným principem. Bůh koná pro svůj lid tak mnoho, dává mu tolik zaslíbení... a oni – jako odpověď na to – ničí sami sebe. Jak jsi na tom ty? Co ti Bůh slíbil? Jak odpovídáš na tato zaslíbení?

HŘÍCH A TREST

To, že se tito muži chytili do pasti, nijak neomlouvá jejich hřích. Kdyby především poslouchali Hospodina, kdyby zachovávali jeho příkázání, kdyby dělali to, o čem věděli, že je správné, a neotvírali své srdce pokušení, nemuselo k tomuto strašnému odpadnutí a utrpení vůbec dojít. Na začátku určitě nechtěli, aby to tak dopadlo, a ani netušili, že zajdou tak daleko. Vždyť šli jen na hostinu – a to ještě proto, že je pozval Bileám, prorok jejich Boha. Co na tom mohlo být špatného? Jak rychle se nám věci mohou vymknout z rukou!

Jaké další příklady z Bible můžeš uvést, kdy lidé otevřeli dveře hříchu, který měl nakonec strašné následky, o jakých se jim zřejmě ani nezdálo?

Celá Bible je svědectvím o tom, jak je člověk nepoučitelný, jak si znovu a znovu zahrává s hříchem a jak snadno podlehne pokušení. Vzpomeňte jen na Evu v zahradě Eden nebo na Jidáše v Jeruzalémě: ti, kdo by to měli nejlépe vědět, ti, co byli varováni, ti, kteří měli velké poznání, se jej rozhodli ignorovat. A přestože své jednání omlouvali a zdůvodňovali, jejich hřích měl ničivé důsledky. Kdo z nás neměl v životě podobnou zkušenost? Bůh nás vyzývá, abychom ho poslouchali; ne snad proto, že by byl despotický tyran, ale proto, že své děti miluje a ví, co je pro nás nejlepší.

Přečti si Nu 25,4.5. Proč byla nutná tak rázná reakce? Jaké poučení si z toho můžeme vzít? Viz také verše 8 a 9.

Zamysli se nad tím, jak bolestné pro Izraelce muselo být, když museli zabít své soukmenovce. Každé pokolení zřejmě neslo zodpovědnost za vyhubení těch mezi sebou, kteří měli účast na odpadnutí. Někdo možná musel usmrtit členy vlastní rodiny – a to za denního světla, tedy veřejně (doslovně „na slunci“). Pro celý tábor to musela být hrozná zkušenost.

Jak můžeš zaujmout jasné stanovisko k hříchu, odsoudit ho, a přesto jednat s láskou? Je to možné?

ZJEVNÝ HŘÍCH

Sotva si umíme představit chaos, zmatek a bolest, které tehdy nastaly mezi Izraelci. Názna této hrůzy se objevuje ve verši 6, kde se píše, že „plakali u vchodu do stanu setkávání“. Příčinou jejich nářku bylo odpadnutí, bolest a jejich mrtví příbuzní. Tábor pustošila pohroma, a mnozí možná nařikali ze strachu, že i oni mohou přijít na řadu. To, že byli u stanu setkávání, znamená, že úpěnlivě prosili Hospodina, aby toto vybjení zastavil.

Přečti si Nu 25,6–18. Jak rozumíme tomu, o čem se tady píše? Jaké poučení si z toho můžeme vzít?

„Kněží a vůdcové v hlubokém zármutku a pokoře činili pokání a úpěnlivě prosili Hospodina, aby svému lidu udělil milost, když tento izraelský předák před celým shromážděním dával okázale najevo svůj hřích, jako by pohrdal Boží odplatou a vysmíval se soudcům národa. Pinchas, syn nejvyššího kněze Eleazara, se vzchopil, vzal do ruky oštěp, vešel za izraelským mužem do ženské části stanu a probodl je oba (Nu 25,7–8). Tak byla pohroma odvrácena. Kněz, který vykonal Boží soud, byl poctěn před celým Izraelem.“ (NUD 215, PP 322)

Celý tábor nařiká a modlí se k Hospodinu kvůli tomu, co se děje, a tento muž – drze a provokativně – přivádí před očima všech Midjánu do tábora a vede si ji do stanu. A to všechno v době, kdy tábor pustoší pohroma! Ještě horší bylo, že Zimrí pocházel z kněžské rodiny, a proto měl sám nejlépe vědět, co má dělat. Musel být natolik pohlčen žádostivostí, že ani pohled na nařikající zástup před svatyní mu nezabránil v jeho činu.

V celé Bibli se setkáváme s příklady toho, jak hřích zatemňuje schopnost myslet a vede lidi k tomu, aby vykonal ty nejnerozvážnější a nejnerozumnější činy. Vzpomeňte si na Kaina, Davida a Batšebu nebo na Jidáše, který zradil Ježíše. Není proto divu, že nás Bible stále znovu varuje před hříchem. To neznamená, že by nám Bůh nemohl odpustit, ale že hřích nás může natolik zdeformovat, že se dostaneme do bodu, kdy ho přestaneme považovat za hřích.

Může tě praktikování hříchu natolik otupit, že si přestáváš uvědomovat, jak je ve skutečnosti špatný? Jak se můžeš vymanit z této pasti?

VYHUBENÍ MIDJÁNCŮ

Po strašné pohromě v Šitímu Hospodin skoncoval s těmi, kteří svým svodem způsobili jeho lidu tolik bolesti. Spravedlnosti mělo být učiněno zadost. Tato větev Midjanců se zcela odevzdala modloslužbě a zlu, které s tím bylo spojeno. Podobně jako Emorejci, i tento rod Midjanců „naplnil pohár své nepravosti“ (E. G. Whiteová v RaH 2. 5. 1893). Hospodin vynesl rozsudek o jejich záhubě.

Přečti si Nu 31, zprávu o vyhlazení Midjanců. Co z tohoto příběhu je pro nás dnes těžko pochopitelné?

Sotva dnes dokážeme porozumět tomu, že měli usmrtit všechny lidi, dokonce i děti. Musíme proto důvěřovat tomu, co nám Bůh zjevil prostřednictvím Ježíše Krista, a uznat, že jsou věci, které z našeho pohledu nepochopíme, protože nám to nebylo zjeveno.

Některé lidi znepokojují zejména verše v Nu 31,13–18, a je to pochopitelné. Měli bychom však pamatovat na několik věcí. Mnohé z těchto midjánských žen patřily mezi ty, které se podílely na svodu, jehož důsledkem byla smrt tisíců lidí; sklízely jen trest za své hříchy. Co ale Izraelci udělali s mladými dívkami, které se ničeho nedopouštěly? Zůstaly naživu. V izraelském táboře budou chráněny před nebezpečím. Izraelci s nimi budou dobře zacházet, jak to vyžadoval jejich zákon.

Přečti si Dt 21,10–14. Co se stalo se ženami, které si Izraelci vzali jako zajatky?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Na úsvitu dějin si přečti kapitolu Midjánské ženy (NUD 214–218; PP 453–461). „Když žili Izraelci v pohodlí a bezpečí, byli svedeni k hříchu. Bezstarostnost a neukázněnost nechávají hradby našeho nitra nestřežené, takže do něj mají přístup nečisté myšlenky. Zrádci na hradbách odhazují pevné zásady a vydávají Izrael do satanovy moci. Takto se satan snaží zničit lidi. Dříve než se křesťan dopustí otevřeného hříchu, odehrává se v jeho srdci dlouhý přípravný proces, který není světu zjevný. Mysl se neobrací od čistoty a svatosti k nemravnosti, zkaženosti a zločinu najednou. Pěstováním nečistých myšlenek se hřích, který si člověk kdysi ošklivil, stává příjemným.“ (NUD 217; PP 459)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jedním z největších darů, kterými obdaroval Bůh člověka, je dar sexuality. Je to však zároveň nejvíce zneužívaný dar, který satan s úspěchem používá, aby polapil a zničil ty, kdo milují Boha a chtějí mu sloužit. Jaká rozhodnutí můžeme udělat, pokud jde o to, co si oblečeme, jak se budeme vyjadřovat, co budeme sledovat v médiích a jak se budeme celkově chovat, abychom odstranili pokušení k hříchu, který mezi námi působí tolik bolesti?**
- 2. Zamysli se nad katastrofou, kterou hřích mezi Izraelci způsobil, a nad zármutkem a bolestí lidu jako celku. Jakou odpovědnost máme jako církev vůči hříchu, který se vyskytne mezi námi?**
- 3. Izraelci nepadli do hříchu během jedné noci. Byl to postupný proces. Jak jsme na tom my dnes jako církev? Jakou roli sehrávají v této důležité oblasti zásady? Jak nás mohou zásady chránit před touto pomalou, ale jistou cestou ke zničení? A mohou nás vůbec ochránit? V čem jsou nám pomoci a jak bychom je měli používat?**

Shrnutí

Morální pád Izraele na hranicích Kenaanu může sloužit jako příklad jedné ze satanových metod, které použije, aby způsobil odpadnutí Božího lidu v této poslední době. „Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení. Váš duch je odhodlán, ale tělo slabé.“ (Mt 26,41)

VÝSTRAHA PRO DALŠÍ GENERACI

Texty na tento týden: Nu 26–32; Ř 5

Základní verš

Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou. (Deuteronomium 6,4.5)

Boží slovo se splnilo. Vzpurná generace, která nechtěla vejít do zaslíbené země, do ní nevešla. Nyní Hospodin přivedl k hranicím Kenaanu novou generaci. Mojžíši a veleknězi Eleazarovi přikázal spočítat muže starší dvaceti let, „kteří jsou v Izraeli schopni vycházet do boje“ (Nu 26,2). Je zajímavé, že celkový počet těchto mužů byl 601 730 (v. 51), což je téměř tolik, kolik jich bylo při prvním sčítání před 40 lety – 603 550 (Nu 2,32). I přes rozsudek, který Bůh vyřkl nad tímto národem (první generace vyhyne – kromě Jozua a Káleba), je Bůh velmi rozmnožil. Zástupy Izraele shromážděné na moábských stepích byly stejně velké, jako když žila první generace.

Zůstává však otázka: Byla tato nová generace, která snášela důsledky špatných rozhodnutí svých rodičů, připravena poučit se z těchto chyb a poslouchat Hospodina? Byli připraveni převzít odpovědnost, která jim byla svěřena? Co se měli naučit a co se od nich máme naučit my?

ROZDĚLENÍ ZEMĚ

Po pohromě v Šitímu se konalo sčítání mužů starších 20 let. (Nu 26,1–4) Starší generace až na několik výjimek vymřela (v. 64.65) a na jejich místo nastoupila nová.

Jaké důvody vedly ke sčítání lidu? Proč to bylo důležité? Nu 26,52–56

Když druhá generace dobyla zaslíbenou zemi, bylo potřebné ji spravedlivě rozdělit. Jinak se tato otázka mohla stát zdrojem nedorozumění a bojů. Naštěstí Mojžíš ještě žil a celou tuto záležitost mohl sám řídit. Čteme, že pokolení s větším počtem členů dostala větší území; s menším počtem menší území, tak aby toto dělení bylo co nejspravedlivější.

O jakém důležitém principu čteme v Nu 27,1–11?

Klíčovým prvkem je v tomto případě posvátnost rodiny, zvláště pokud jde o vlastnictví a dědická práva. Platilo pravidlo, že majetek měl zůstat pokud možno ve vlastnictví rodiny. Půda byla „dědictvím“, proto patřila rodině.

Jak vidíme, nešlo o jednorázovou záležitost. Ženy, o kterých se píše v uvedeném příběhu, měly víru a odvalu přijít za Mojžíšem a řešit věc na základě spravedlnosti. Hospodin zřídil „právní nařízení“ (27,11), které mělo platit pro budoucí generace a chránit ženy, které se ocitly v podobné situaci.

Velmi snadno se může stát, že věci, jako například majetek, nás natolik ovládnou, že zapomeneme na základní křesťanské principy. Jak se chránit před tím, aby naše touhy po věcech nezničily náš vztah k Bohu a našim bližním?

NÁSTUPCE

Po mnoha letech na poušti měli Izraelci již brzy vejít do zaslíbené země. Vyrostla nová generace, která měla zanedlouho zdědit zemi, jež byla poprvé slíbena před mnoha staletími Abrahamovi. (Gn 17,8) I přes mnohé překážky, vzpoury, reptání lidu a nedostatek víry chtěl Bůh dodržet své slovo. A splnil ho při další generaci.

Přečti si Nu 27,12–23 a odpověz na následující otázky:

Ve verši 12 čteme, že Hospodin „dal“ (minulý čas) zemi Izraelcům, i když v ní ještě nebyli. Co nám to říká o Božích zaslíbeních?

Když Hospodin Mojžíši opět připomenul, že pro svůj hřích nemůže vejít do zaslíbené země, jak Mojžíš zareagoval? O co mu hlavně šlo? Co tím o sobě prozradil?

Proč bylo důležité, aby byl Jozue pověřen vedením před celým společenstvím?

Mojžíš měl zanedlouho zemřít. Své poslání splnil. Pověření nyní dostal Jozue, Mojžíšův nástupce. Je zajímavé, že nebyl k tomuto úkolu vybrán jeden z Mojžíšových synů. Jozua vybral Bůh, ne Mojžíš ani společenství Izraelců.

Z textu také vyplývá, že podobně jako Mojžíš, i Jozue se měl nechat vést jen Bohem. To znamená, že kromě psaných zákonů a nařízení měl hledat Boží vůli prostřednictvím obřadu „urím“ (v. 21).

Jak často se upřímně modlíš k Bohu, když stojíš před důležitým rozhodnutím? Na základě čeho se rozhoduješ, když hledáš Boží vůli?

OBNOVA OBĚTNÍHO SYSTÉMU

V době, kdy Hospodin vyhlásil z hory Sínaj Desatero (Ex 20) a nařídil postavit svatyni (Ex 25), druhá generace Izraelců byla ještě v dětském věku. Bůh se rozhodl znovu potvrdit platnost obětního systému a zopakovat ho této nové generaci – v té době už dospělých lidí.

V Nu 28,1–8 čteme o každodenní nebo ustavičné (PBK) zápalné oběti beránka ráno a večer. Bylo to zařízeno tak, že oheň pod ranní obětí nepřetržitě hořel od rána do večera a pod večerní obětí od večera až do rána. (Lv 6,2.6; 6,9.13 – PBK) Tato denní anebo ustavičná oběť byla středem obřadů ve svatyni. Znázorňovala myšlenku, že Boží odpuštění a přijetí prostřednictvím Vykupitele představeného v oběti je nám k dispozici nepřetržitě.

Přečti si Ř 5. Co se z této kapitoly dovídáme o úplnosti Kristovy oběti za nás?

V sobotní den se kromě každodenní oběti přinášela i zvláštní oběť. Sestávala ze dvou beránků ráno a večer. (Nu 28,9.10) Verše 11–15 detailněji popisují oběti na začátku měsíce, po kterých následovaly svátky Pascha, letnice (svátky týdnů), Den troubení a slavnost stánků. (Nu 28 a 29)

„Někdo se možná diví, proč Bůh ustanovil v židovském systému tolik obětí, při kterých se prolévalo tak mnoho krve.

Každá umírající oběť byla předobrazem Ježíše Krista. Byl to posvátný obřad, který působil na mysl a srdce člověka silným dojmem a jehož význam vysvětlovali kněží. Je zřejmé, že oběti ustanovil sám Bůh, aby nás naučil velkou a důležitou pravdu, že jedině prostřednictvím Kristovy krve nám mohou být odpuštěny hříchy.“ (1 SM 107)

Proč je tak důležité spoléhat se jen na Kristovy zásluhy a jeho spravedlnost jako jediný prostředek spasení, a ne na něco, co je z nás? Co se stane, když si začneme myslet, že jsme sami dost dobří a že si spasení můžeme zasloužit svými činy?

DODRŽET SVÉ SLOVO

Přečti si Nu 30, kde se hovoří o slibech a přísazích. Jaký důležitý princip pro nás vyplývá z těchto veršů? Jak důležitá jsou podle nich naše slova? Před čím nás také varují?

Všichni dobře víme, že lhát se nemá, že je to nesprávné. V tomto textu se však o vědomé lži nemluví. Jak často něco někomu slibujeme, a myslíme to vážně, anebo dáváme slib Hospodinu, a chceme jej dodržet, ale nakonec slib z nějakého důvodu zrušíme!

V této kapitole se mluví o slibech, které dá muž nebo žena Hospodinu. Jako křesťané bychom však měli dodržet všechny sliby, které někomu dáme. Když řekneme, že něco uděláme, měli bychom být důslední a své slovo skutečně dodržet. Není to jen proto, aby v nás dotyčný člověk neztratil osobní důvěru. Vážnější je, že svým životem reprezentujeme Krista. K čemu je nám naše náboženství, když nedodržíme své slovo? Musíme si dávat velký pozor na to, abychom neslibovali něco, co nedokážeme splnit; mohli bychom se tak dostat do zahanbující situace, bez ohledu na to, jak dobré byly naše úmysly.

„Závazek, který vyplývá z daného slova, musí být pokládán za svatý, nevyplývá-li z něho povinnost spáchat zlý skutek.“ (PP 375; PP 506) Nedodržet slib, daný ve jménu Hospodinově, se u Izraelců považovalo za hřích. Nesplnit slib znamenalo brát Boží jméno nadarmo. To platí i pro nás křesťany, protože také vše děláme ve jménu Ježíše Krista.

Kolikrát se ti stalo, že jsi dal slib Bohu, sobě nebo někomu jinému a nedodržel jsi ho? Co se z této zkušenosti můžeme naučit? Které zaslíbení nám chce pomoci, aby se nám to nestávalo?

NA HRANICÍCH

Nová generace byla připravena opustit poušť a konečně mít svůj vlastní domov. Mnozí z nich se už toužili co nejdříve usadit.

Přečti si Nu 32,1–5. Jak děj pokračuje? Proč přišli za Mojžíšem s takovou prosbou?

Ve verších 6–15 čteme Mojžíšovu odpověď. Jejich rozhodnutí jim vyčítá. Jejich jednání přirovnává k tomu, co se stalo, když byl Izrael naposledy u těchto hranic a chtěl přes ně přejít. Teď je však k takovému rozhodnutí vedly jiné důvody. Poprvé byli vyděšeni z lidu této země a nedůvěřovali Hospodinu, proto nechtěli jít dále. Teď byla situace jiná. Nebyl to strach, který je zastavil u hranic zaslíbené země, ale líbilo se jim místo, kde zrovna tábořili, a chtěli na něm zůstat.

Jak reagovali představitelé Rúbenovců a Gádovců a co jim na to Mojžíš odpověděl? Nu 32,16–46

Odpověď Rúbenovců a Gádovců svědčí o tom, že byli ochotni vykonat svůj díl práce pro ostatní izraelské kmeny. Velmi stáli o území, které jim bylo přislíbeno, ale nechtěli si počínat sobecky. Chtěli pomoci ostatním Izraelcům v boji o Kanaan a přesvědčit se, že i oni dostanou své dědictví a budou se z něj těšit tak, jako se těšili oni z Gileádu, svého nového vlastnictví.

Když Mojžíš viděl jejich ochotu, nejprve je varoval: „Nezachováte-li se však takto, prohřešíte se proti Hospodinu. Vězte, že se vám váš hřích vymstí.“ (v. 23) Pak je ale vzal za slovo a souhlasil s uvedenými podmínkami.

Přemýšlej o svém vztahu k církvi. Kolik jsi ochoten pro sbor či církev vykonat v porovnání s tím, kolik od ní bereš? Zažil jsi dobu, kdy jsi – vzhledem k okolnostem – potřeboval víc brát, než jsi mohl dát?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Prostuduj si následující texty, ve kterých jsou zaznamenána jména a události, jež se Mojžíš rozhodl připomenout druhé generaci Izraelců. Jeho slova dotvrzují, že „budoucnosti se nemáme co bát, pokud nezapomeneme, jak nás Pán vedl a co nás v minulosti naučil“ (LS 196).

Pohroma v Šitímu, při které zemřelo 24 000 Izraelců (Nu 25,9; 26,1)

Vzpoura Kórača, Dátana a Abírama (Nu 26,9–11)

Er a Ónan, synové Judovi (v. 19)

Nádab a Abíhú, synové Áronovi (v. 61)

První generace zemřela na poušti, s výjimkou Káleba a Jozua (v. 63–65)

Většinu událostí, které Mojžíš uvedl, už prožila i druhá generace Izraelců. Proč vzpomínal právě na tyto události v hebrejských dějinách? Apoštol Pavel vysvětluje: „To, co se jim stalo, je výstražný obraz a bylo to napsáno k napomenutí nám, které zastihl přelom věků.“ (1 K 10,11)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jak může jedna generace odevzdat další generaci své hodnoty, přesvědčení a nadšení? Měla by starší generace očekávat, že ta další bude mít stejné zkušenosti a víru, jako měli oni?**
- 2. Jaká je úloha církve jako celku? Jak do ní zapadáme? Měli bychom vždy jen dávat? Kdy je vhodné brát?**
- 3. Jakých chyb se dopustili Izraelci během putování? Které chyby hrozí i nám? Jaké hlavní poučení vyplývá z jejich jednání? Jak se můžeme ujistit, že nepadneme do stejných nástrah? A pokud jsme už podobným způsobem selhali, jak můžeme znovu získat odpuštění a ujištění o tom, že jsme Božími dětmi?**

Shrnutí

Bůh Mojžíši nařídil, aby dal poslední pokyny druhé generaci, utvrdil jejich víru a ustanovil Jozua jako nového, Bohem vyvoleného vůdce národa.

ÚTOČIŠTNÁ MĚSTA

Texty na tento týden: Nu 33–36; Joz 20,1–7; Ef 2

Základní verš

A tak tyto dvě nezměnitelné věci ... jsou mocným povzbuzením pro nás, kteří jsme našli útočiště v naději nám dané. V ní jsme bezpečně a pevně zakotveni... (Židům 6,18.19)

I když Bůh věrně splnil všechno, co slíbil, samotný národ – přinejmenším jeho první generace – se dopouštěl nevěrností, a tak namísto toho, aby zdědili zaslíbenou zemi, zemřeli v nehostinné poušti na nesprávné straně Jordánu. A přitom to takto vůbec nemuselo dopadnout. Přestože byli svědky dramatických projevů Boží moci, které většina z nás nikdy neviděla a v tomto životě zřejmě ani nikdy neuvidí, přes všechno, co dostali a co pro ně Bůh vykonal, odmítali Bohu důvěřovat a spoléhat se na jeho vedení.

Bůh se však svého lidu nevzdal. Bible nás neustále ujišťuje o tom, že Bůh věrně plní svá zaslíbení. Pán bude mít svůj vykoupený lid v novém nebi a na nové zemi. O tom není pochyb. Zbývá si položit jedinou otázku, která z toho pro nás vyplývá: Vejdeme jednou do bran zaslíbeného města? Anebo budeme jako první generace, která vzdor všemu, co pro ně Bůh vykonal, nechtěla uvěřit zaslíbením, která jim dal?

V tomto posledním úkolu se budeme zamýšlet nad tím, jak se Izraelci připravovali na okamžik, kdy získají slíbené dědictví.

LEKCE Z DĚJIN

Přečti si Nu 33. Proč Mojžíš – na Hospodinův příkaz – zapisoval postupně města, z kterých vycházeli a kde se zastavovali? K jakému účelu to mohlo sloužit?

Zdá se nám to opravdu neuvěřitelné. Po složitém vyjednávání spojeném s ranami, které stihly Egypt, izraelský národ uniká po staletích útlaku svým vykořisťovatelům a po čtyři desetiletí putuje po nehostinné sínajské poušti. Něco takového se mohlo stát jen díky Božímu přiznání, jeho milosti a zázrakům, které vykonal. Všimněme si také, že z místa na místo putovali na Hospodinův příkaz, jak to zdůrazňuje druhý verš. Hospodin chtěl, aby ani oni, ani budoucí generace nikdy nezapomněli na to, že tím hlavním na celém izraelském putování je Bůh a jeho zacházení s hříšnými lidmi ve snaze zachránit je a dovést do zaslíbené země.

Příběh o jejich putování je úžasný. I dnes jsou však biblisté, kteří nepopírají příběh o skupině bývalých otroků odcházejících z Egypta, ale pokoušejí se vysvětlit jej přirozeným a racionálním způsobem. Tito lidé dělají přesně to, co Hospodin nechtěl – přehlížejí, že Bůh byl středem všeho, co se tehdy událo.

Přečti si Nu 33,50–56. Odmysli si bezprostřední historický kontext (a tedy i těžké otázky, které z toho pro nás vyplývají). Jaký důležitý duchovní princip nacházíme v těchto verších? Zamysli se nad tím, co víš o dějinách starověkého Izraele poté, co se usadili v zaslíbené zemi. Proč byl z tohoto pohledu tento příkaz tak důležitý?

Kompromis s tímto světem byl a stále je „trnem v očích a bodcem v boku“ pro Boží lid (v. 55). Jestliže se nebudeme chránit před špatnými vlivy tohoto světa, budeme v nebezpečí, že tyto věci zničí naši víru a svedou nás na scestí.

Jak se můžeme chránit před negativními vlivy, které jsou okolo nás? Jak se na druhou stranu ale nedostat do opačného extrému a neizolovat se od lidí, pro které tu jako křesťané jsme a kterým máme představit Boží lásku?

MĚSTA PRO LÉVIJCE

Lévijci měli být odměněni za to, že projevili věrnost pod horou Sínaj. Jejich dědickým podílem měl být Hospodin. A přece jim Bůh dal konkrétní opatření, jak mají žít mezi lidem, kterému mají sloužit.

Jaké opatření ustavil Bůh pro lévijce? Nu 35,1–8

Všimněme si, jaké území měli dostat z každého pokolení. Ty kmeny, které budou mít větší území, mají dát víc než ti, co dostanou méně. Opět je zde důraz na spravedlivé rozdělování země. Všechna pokolení měla dát „ze svého dědičného vlastnictví“ (v. 2). Všechna se měla podílet na tom, aby lévijci měli zabezpečeno všechno potřebné. Každý měl znát své povinnosti. Na stejném principu je založeno i odevzdávání desátků. Ti, co mají hodně, odevzdávají víc než ti, co mají méně.

Zároveň to, že se ostatní pokolení o ně měla postarat, lévijcům neustále připomínalo jejich odpovědnost věrně vykonávat svoji práci v zájmu lidu.

Lévijci žili rozptýleni mezi vším pokolením Izraele, což znamená, že nebyli soustředěni v jedné konkrétní oblasti. Měli žít mezi lidem. Posvátnými úkoly, které plnili, měli lidu ustavičně svědčit o věrnosti a svatosti. Tím, že lévijci žili mezi lidem, patřili do jejich společenství, sdíleli s nimi jejich zápsy, starosti i radosti, měli být pro národ požehnáním. Neměli se vyčleňovat jako výjimečná skupina, jako elita národa, která se nechce stýkat s ostatními lidmi. Naopak měli být příkladem pravé služby.

Co znamená podle Ef 2 patřit do společenství věřících? Jak se můžeme co nejlépe začlenit do našeho společenství a plnit úkoly, ke kterým jsme povoláni?

ÚTOČIŠTNÁ MĚSTA

Přečti si Nu 35,6–12. Co měli Izraelci zřídít a proč?

Izrael v té době neměl žádný systém spravedlnosti. Když někdo úmyslně nebo neúmyslně zabil člověka, nejbližší příbuzní oběti se stali „krevními mstiteli“ a vykonali spravedlivou odplatu. (Nu 35,12) Aby ve výkonu spravedlnosti nedošlo k omylu, byl zřízen systém šesti lévijských měst (tři na každé straně Jordánu), kde mohl vrah najít útočiště. (Joz 20,1–7)

Verš Nu 35,12 vyjadřuje důležitou myšlenku. Útěk do města automaticky nezaručoval trvalý azyl. V některých případech šlo o dočasné útočiště, dokud obviněný „nebude stát na soudu před pospolitostí“, tedy dokud se nepotvrdí fakta o daném případě. Tato města neposkytovala jistý druh trvalé imunity. Tato města měla zabránit tomu, aby při výkonu spravedlnosti nedošlo k omylu.

Přečti si Nu 35,9–21. Jak chápeme tuto formu spravedlnosti ve světle evangelia?

Někteří lidé nechápu, jak může být něco takového v souladu s biblickými verši o odpuštění nebo o nastavení druhé tváře. V tomto případě však jde o trestní zákoník. Evangelium o odpuštění a milosti, jak nám ho představuje Kristus, neznamená, že společnost nesmí potrestat zločin – zvláště pokud jde o vraždu nebo těžký zločin. To, že vrah mohl před Bohem učinit pokání a prosit za odpuštění, je jiná věc. Jak může společnost fungovat, když zločin zůstane nepotrestán? Vidíme tady, jak Bůh zajistil, aby se případ jednoho z nejhorších zločinů – vraždy – řešil čestným a spravedlivým způsobem.

Předpokládejme, že znáš rodinu, ve které byl jeden člen zavražděn a obžalovaný byl usvědčen. Možná jsi oběť osobně znal a těžce jsi prožíval bolest ze ztráty tohoto člověka. Nakolik může ovlivnit tato tragická zkušenost tvé postoje k vynesenému rozsudku? Jaký názor budeš zastávat v diskuzi o opětovném zavedení trestu smrti?

ÚTOČIŠTNÁ MĚSTA – POKRAČOVÁNÍ

Přečti si Nu 35,22–34 a odpověz na následující otázky:

Jak bylo celé společenství zapojeno do řešení takovýchto situací? Proč to pro ně bylo důležité?

Jaký rozdíl se dělal mezi připravovanou vraždou a neúmyslným zabitím?

I když mohlo jít o náhodnou smrt, pachatel musel zůstat v útočištném městě, aby byl chráněn. Proč tomu tak bylo? Prostudujte si kontext.

V celé knize Numeri vidíme příklady Božího nadpřirozeného zásahu, zvláště v případech odpadnutí, hříchu a vzpoury. Proč Hospodin zřídil takovýto systém spravedlnosti, ve kterém byli lidé odpovědní za určení viny nebo nevinny? Proč Bůh nevykonal spravedlivý trest nadpřirozeným způsobem, jak to učinil v jiných případech?

Proč vrah nemohl být odsouzen na smrt jen na základě svědectví jediného svědka? Co nám to říká o tom, jak vážně přistupovali k otázce trestu smrti?

KRISTUS, NAŠE ÚTOČIŠTĚ

„Bože můj, má skálo, utíkám se k tobě, štíte můj a rohu spásy, nedobytný hrade, moje útočiště, zachránce můj, ty mě před násilím zachraňuješ!“ (2 S 22,3)

Jak uvedený verš aspoň zčásti vyjadřuje, co útočištná města poskytovala?

Jakým způsobem nacházíme stejné útočiště a ochranu v Kristu jako ti, kteří unikli do útočištných měst? Viz J 8,10.11; Ef 1,7; Ko 1,14; Žd 6,18.

„Útočištná města byla symbolem útočiště nabízeného v Kristu. Prolitím své vlastní krve zajistil Spasitel pro přestupníky zákona bezpečné útočiště, do něhož mohou utéct, aby se zachránili před druhou smrtí. Žádná moc nemůže z Kristových rukou vyrvat ty, kdo u něj hledají odpuštění.

Ten, kdo utíkal do útočištného města, nesměl otálet. Neměl čas rozloučit se se svými milovanými. Zapomněl na únavu, nevnímal si překážek. Neodvážil se zvolnit svůj krok, dokud nebyl za hradbami města.“ (NUD 249; PP 516.517)

Máš pocit, že nejsi dost dobrý, abys mohl být spasen? Zdá se ti, že tvé hříchy jsou příliš velké, a proto tě Bůh nemůže přijmout? Máš pocit, že si odpuštění nezasloučíš? Proč je důležité zapomenout na své pocity a domáhat se zaslíbení o odpuštění, spasení a přijetí, které ti Ježíš nabízí?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V knize Na úsvitu dějin si přečti kapitolu Konečně doma (NUD 245–251; PP 510–520). „Tak jako otálení a nedbalost mohly připravit uprchlíka o jeho jedinou šanci na život, tak mohou průtahy a vlažnost způsobit zkázu člověka. Náš velký protivník satan je na stopě každého přestupníka Božího svatého zákona a ten, kdo upřímně nehledá ochranu ve věčném Útočišti, se stane kořistí zhoubce.

Vězeň, který na nějakou dobu opustil útočištné město, byl vydán napospas krevnímu mstíteli. Stejně tak nestačí, aby hříšník uvěřil v Krista a přijal odpuštění hříchů. Musí v něm vírou a poslušností zůstat.“ (NUD 249; PP 517)

Otázky k přemýšlení

- 1. Jak rozlišujeme mezi odpuštěním hříchu v souvislosti s křížem a spase-
ním, a zločinem v souvislosti s trestním právem? Proč musíme – anebo
máme – mezi tím dělat rozdíl?**
- 2. Ve třídě přemýšlejte o otázce v části na úterý, která se dotýká trestu smr-
ti. Co bys řekl příbuzným oběti a proč? Je správné a čestné aplikovat to,
co platilo pro starověký Izrael, na dnešní právní systém?**
- 3. Proč je tak důležité pamatovat na to, jak nás Hospodin vedl v minulosti,
ať už jako jednotlivce, nebo jako církev? Jaké nebezpečí nám hrozí, když
zapomeneme na vedení v minulosti? Proč je zároveň důležité nepřemýšlet
příliš nad tím, co se stalo a co se nedá změnit? Jak to správně vyvážit?**
- 4. Jak bys odpověděl, kdyby se tě někdo zeptal: „Co znamená najít útočiště
v Kristu?“ Jak v praktickém životě hledáš „útočiště v Hospodinu“? Co to
znamená? Jak by to mělo změnit náš život?**
- 5. Jak dnes praktikujeme církevní řád? Jak se zachovat vůči členům, kteří
svým svévolným chováním dělají Bohu ostudu? Jak to udělat, abychom
je zároveň neodsuzovali? Anebo se bez odsouzení neobejdeme?**

Shrnutí

Na hranicích zaslíbené země Mojžíš stručně zopakoval Izraelcům, jak je Bůh po celou dobu vedl. Těsně před vstupem do Kanaanu Hospodin zřídil útočištná města, která jedi-
nečným způsobem představovala útočiště, jež jako hříšníci nacházíme v Kristu.

POUŽITÉ ZKRATKY

ČEP	Český ekumenický překlad	SNC	Překlad Slovo na cestu
PBK	Překlad Bible kralické	BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1.–9.
B21	Bible, překlad 21. století	RaH	Adventní přehled a sobotní hlasatel (časopis)

DÍLA E. G. WHITEOVÉ

Zkratka	Anglický název	Názvy a varianty českých překladů (zkratky)
AA	Acts of Apostles	Skutky apoštolů, Poslové naděje a lásky (PNL)
BC	SDA Bible Commentary	
DA	Desire of Ages	Touha věků (TV)
Ev	Evangelism	
GW	Gospel Workers	
MB	Thoughts from the Mount of Blessing	Myšlenky z hory blahoslavenství, Myšlenky o naději (MN)
MH	Ministry of Healing	
PP	Patriarchs and Prophets	Patriarchové a proroci (PP), Na úsvitu dějin (NUD)
RaH	Review and Herald	
SC	Steps to Christ	Cesta ke Kristu, Cesta k vnitřnímu pokoji (CVP)
SM	Selected Messages	
T	Testimonies for the Church	
TM	Testimonies for Ministers	

ZÁPADY SLUNCE

říjen	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
2. 10.	18.41
9. 10.	18.26
16. 10.	18.11
23. 10.	17.57
30. 10.	16.44

listopad	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
6. 11.	16.32
13. 11.	16.22
20. 11.	16.13
27. 11.	16.06

prosinec	
<i>den</i>	<i>hodina</i>
4. 12.	16.02
11. 12.	16.00
18. 12.	16.00
25. 12.	16.03

GRACE LINK – POUTA MILOSTI

***Nechte děti a nebraňte jim jít ke mně; neboť takovým patří království nebeské...
(Mt 19,14)***

Co znamená Grace Link?

Jedná se o program, který připravila Generální konference církve adventistů jako materiál pro dětskou sobotní školu. Oddělení dětské sobotní školy při Česko-Slovenské unii se rozhodlo vstoupit do tohoto projektu a přizpůsobit ho podmínkám a možnostem našich zemí.

Hlavní myšlenky programu

Učebnice, které vám představujeme, tvoří ucelený program pro všechny věkové kategorie dětí s cílem vštípit dětem čtyři hlavní myšlenky:

- Ježíš mě miluje – milost
- já miluji Ježíše – uctívání
- máme se navzájem rádi a jsme k sobě ohleduplní – společenství
- Ježíš má rád i ty druhé – služba

Každá věková kategorie dětí potřebuje jiné výrazové prostředky, jiné vyučovací metody, jiný přístup, aby „staré známé“ biblické příběhy zanechaly v dětech stopu víry, poslušnosti, lásky a naděje. Modlíme se, aby se tyto učebnice líbily nejen dětem, ale i dospělým, kteří budou s učebnicemi pracovat.

Přednosti učebnic Grace Link

- učí nejen příběhy, ale i biblické principy
- nabízí zajímavé aktivity, přináší radost z učení
- děti se učí přemýšlet a vyjadřovat své myšlenky
- respektuje potřeby vývoje dítěte
- nabízí poselství orientované na Bibli
- představuje základní křesťanské hodnoty
- lze ji použít i při dětské evangelizaci

Co je již vydáno

- Zrnka – učebnice pro nejmenší děti (do 3 let)
- Krůčky – učebnice pro předškolní děti
- Provázky – pro věkovou kategorii 7–9 let
- Klíče – pro věkovou kategorii 10–12 let
- Real Time – hra o život – pro náctileté

Pro učitele a rodiče jsou zpracovány lektorské materiály, které najdete na webových stránkách: <http://deti.casd.cz>